

**Pécsi Tudományegyetem Gyakorló
Általános Iskola, Gimnázium és Óvoda**

Pedagógiai Programja

2026.

Tartalomjegyzék

Bevezetés	5
PTE Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium Babits Mihály Gimnáziuma	9
1 Nevelési program	9
1.1 Pedagógiai (nevelési-oktatási) alapelveink, értékeink, céljaink, feladataink és eljárásaink	9
1.1.1 Pedagógiai alapelveink, értékeink, céljaink	9
1.1.2 Nevelési-oktatási céljaink érdekében fontosabb feladataink.....	10
1.2 A személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	14
1.3 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	20
1.3.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek	20
1.3.2 A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek; tanulók támogatása.....	23
1.4 A pedagógusok helyi intézményi feladatai; az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	25
1.5 A szülők, a tanulók, a pedagógusok és az intézményegység együttműködésének formái	27
1.5.1 A tanulók és a szülők tájékoztatása	27
1.5.2 A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak	27
1.5.3 Az iskolai és a kollégiumi pedagógus együttműködése	29
1.5.4 Az érdekérvényesítés formái	29
1.5.5 A pedagógusok együttműködésének formái.....	30
1.6 Az intézményi döntési folyamatokkal kapcsolatos tanulói részvételi jog gyakorlásának rendje	31
1.7 A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	32
1.7.1 Az egészségnevelési program célja	32
1.7.2 Az egészségnevelési program ajánlott témakörei	33
1.7.3 Az egészségnevelési program személyi erőforrásai	33
1.7.4 Az egészségnevelési program megvalósítását segítő belső erőforrások	33
1.7.5 Az egészségnevelési program megvalósítását segítő külső erőforrások	35
1.7.6 Az egészségnevelési program módszerei és eszközei	35
1.7.7 A program megvalósulásának szinterei	35
1.7.8 A továbbhaladás szempontjából kiemelt jelentőségű egészségnevelési program hatékonyságmérése, értékelése	36
1.8 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	37
1.9 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	39
1.9.1 Az iskolánk tanulói számára szervezett belső vizsgák	39
1.9.2 Az iskolánk tanulói számára szervezett állami vizsgák	44
1.9.3 DSD vizsga.....	44
1.10 A felvétel és az átvétel helyi szabályai	45
1.10.1 A felvételi szabályok	45
1.10.2 A továbbhaladás feltételei a PTE Gyakorló Általános Iskola, Gimnázium és Óvoda nyolcadikos tanulói számára	46

1.10.3	Az iskolánkban alkalmazott átvételi szabályok.....	47
2	Az iskola helyi tanterve	47
2.1	A választott kerettanterv megnevezése	47
2.2	Az iskolában tanított kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámai.....	48
2.3	A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai.....	56
2.4	A nem kötelező (választható) tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga .	58
2.5	A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére az iskola településén élő nemzetiségek kultúrájának megismertetésére szolgáló tananyag	58
2.6	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	58
2.7	A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai.....	58
2.8	Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	60
2.9	A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	60
2.10	Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	61
2.11	A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési, értékelési módjai, formái.....	62
2.11.1	A tanulói teljesítmények értékelése	62
2.11.2	Az értékelés funkciója a tanulás folyamatában	62
2.11.3	A tanulói teljesítmények értékelésével kapcsolatos alapelvek az iskola pedagógusai számára	62
2.11.4	Az értékelés típusai a tanulási folyamat különböző szakaszaiban	63
2.11.5	A szóbeli értékelés alkalmi	63
2.11.6	Az írásbeli értékelés alkalmi	63
2.11.7	A belső értékelésünk formái	63
2.11.8	Az írásbeli értékelések alkalmazásának követelményei és korlátai	64
2.12	A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei	65
2.13	A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának és szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	65
2.13.1	A tanulói magatartás minősítése.....	66
2.13.2	A szorgalom minősítése.....	67
2.13.3	A tanulók jutalmazásának elvei és formái.....	68
2.13.4	Az egyéni teljesítmény elismerésének formái:.....	68
2.13.5	A csoportos teljesítmény elismerésének formái:	69
2.14	Az egészségnevelési és a környezeti nevelési elvek	69
2.15	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	70
2.16	Választható érettségi vizsgatárgyak	71
2.17	A középszintű érettségi vizsga témakörei tantárgyanként	72

2.18	Az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények.....	72
2.19	A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek	72

Készült a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény, a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet, a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Kormányrendelet, az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V.24.) OM rendelet, a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet, a 2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról, a 18/2024. (IV. 4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről és a 245/2024. (VIII. 8.) Kormányrendelet a nevelési-oktatási intézményekben tiltott és a használatában korlátozott tárgyak köréről, valamint a tárgyakra vonatkozó eljárásrend részletes szabályairól szóló kormányrendelet alapján.

Bevezetés

A Pécsi Tudományegyetem Gyakorló Általános Iskola, Gimnázium, Szakközépiskola és Óvoda 2015. augusztus 24. napjával, miniszteri döntést követően jött létre a Pécsi Tudományegyetem korábbi köznevelési intézményeinek összeolvadással történő egyesítésével.

A Pécsi Tudományegyetem jogelőd intézményei közül az új intézmény székhelye a korábbi Babits Mihály Gyakorló Gimnázium és Szakközépiskola lett, amely 1989-ben vált az egyetem gyakorlóintézményévé a korábbi Komarov Gimnázium és Szakközépiskolából. A székhelyintézményben 4 évfolyamos gimnáziumi képzés folyik. (A szakközépiskolai, majd később szakgimnáziumi képzés a 2017/2018-as tanévben megszűnt.)

A Deák Ferenc Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola, illetve jogelőd intézménye a 2. Számú Gyakorló Általános iskola 1977 óta működik gyakorlóiskolaként. 2003 óta a 8 évfolyamos általános iskolai képzés mellett 4 évfolyamos gimnáziumi képzést is folytat. A fenntartó döntése alapján a 2018/19-es tanévtől a gimnáziumi képzés felmenő rendszerben megszűnik

Az egyetem legrégebbi gyakorlóiskolája a korábbi 1. Számú Gyakorló Általános Iskola, melyben 1950 óta folyik a pedagógusjelölt-hallgatók gyakorlati képzése 8 évfolyamos általános iskolai keretek között. Az Pécsi Tudományegyetem Óvodája is az új intézmény része lett.

Az átalakítást követően a székhelyintézmény és a tagintézmények mindegyike szervezeti és szakmai szempontból továbbra is önálló, őrzi identitását, egyéni arculatát, a szakmai munkára kiterjedő vezetői autonómiáját, pedagógiai programjának sajátosságait. A jogszabályokkal összhangban a szervezeti egységei a feladatellátásukat tükröző helyi tanterveket alkalmaznak. A színvonalas és eredményes oktató-nevelő, felzárkóztató, tehetséggondozó és innovációs munka zavartalanul folytatódhat az egyes intézményekben. Az egyes tagintézmények munkaközösségei önállóan, de közös szakmai műhelyt is alkotva dolgozhatnak, jó gyakorlataikat megoszthatják egymással. Az önállóság megőrzött elemei mellett összekötnék bennünket a közös feladatok és célok. Ezek erősítése az új intézmény fontos feladata.

Ami összeköt bennünket:

- A Pécsi Tudományegyetem adottságainak és lehetőségeinek közös kiaknázása, szakmai együttműködések megvalósítása az egyetem szervezeti egységeivel.
- köznevelési intézményként felelősek vagyunk a ránk bízott gyermekek, diákok pedagógiai fejlesztéséért: neveléséért, oktatásáért,
- a pedagógusjelölt-hallgatók hospitáló és gyakorló tevékenységeinek mentorálásával, támogatásával hozzájárulunk a minőségi pedagógus-utánpótlás biztosításához,
- a pedagógusok folyamatos, tudatos szakmai fejlődésre, pedagógiai innovációra törekednek,
- valamennyien elkötelezettek vagyunk a köznevelés fejlesztése, eredményességének növelése mellett, s abban tevékeny szerepet vállalunk.

Közös pedagógiai céljaink:

- a ránk bízott gyermekek, fiatalok személyiségének sokoldalú fejlesztése,
- a közösségi léthez szükséges kompetenciák fejlesztése,
- gyermekbarát légkör megteremtése és fenntartása,
- erkölcsi normák megalapozása, és az árnyalt erkölcsi ítéletalkotás képességére nevelés,
- mindezek támogatása módszertani sokféleséggel és a gyermekek, diákok színes cselekvési lehetőségeivel,
- a tanulói tevékenységekre épülő, értelmező, reflektív tanulás kialakítása, tanulási stratégiák megerősítése,
- az egyéni tanulási utak támogatása,
- a jelen pedagógia programunk mellékleteként elkészített közös tehetséggondozó programunk alapján a tehetségek felismerésének, azonosításának, fejlesztésének, nyomon követésének segítése,
- az önszabályozott tanulás kialakítása,
- a kritikus, önálló gondolkodás fejlesztése,
- az autonómia és a felelősség erősítése,
- a továbbtanulás, pályaaorientáció támogatása, az intézményen belüli, valamint a PTE-re való továbbhaladásra való ösztönzés.

A magyar pedagógusképzésben évszázados hagyományként a gyakorlóiskolák képviselik azt a felsőfokú pedagógusképzésre és közoktatási intézményekben végzett gyakorlatra épülő képzési szerkezetet, mely a pedagóguskompetenciák megalapozását, magas szintű fejlesztését, a végzett pedagógushallgatóknak a munkaerőpiacon való helytállását biztosítja. A gyakorlóintézmények szükségessége a pedagógusképzés folyamatában megkérdőjelezhetetlen. Ezt erősítette meg a Magyar

Rektori Konferencia 2012-es állásfoglalása is, mely szerint a gyakorlóiskolák „a magyar oktatási rendszer nagy hagyományokkal rendelkező, a közoktatási feladatok mellett a pedagógusképzés, továbbképzés és a hozzá kapcsolódó szolgáltatások minőségi intézményei, közoktatási intézményrendszerünkben

a színvonalas és eredményes oktató-nevelő, felzárkóztató, tehetséggondozó és innovációs munka intézményei, a képzésben, a továbbképzésben a tartalmi, módszertani fejlesztés gyakorlati műhelyei.”¹

A felsőoktatási intézmények által fenntartott más gyakorló intézményekhez hasonlóan mi is közreműködünk a tanárképzésben/tanítóképzésben részt vevő hallgatók gyakorlati képzésében. Ez a közreműködés megvalósul a Bologna-rendszerű osztott és az osztatlan tanárképzés minden gyakorlatfajtájában, az általános (pedagógiai), a csoportos (tanítási) és az egyéni (összefüggő szakmai) gyakorlatban is. A gyakorlat történhet egyéni és csoportos képzés keretei között, melynek során a tanórai és a tanórán kívüli tevékenység bemutatásával, szervezésével, a vezető- és mentortanárok támogató segítségével a hallgatók a szaktanári/osztálytanítói feladatokat megismerhetik, e tevékenységekben magukat kipróbálhatják, miközben az iskola mindennapi életének részesévé is válhatnak, pedagógiai, pszichológiai munkát végezhetnek.

Intézményünk vezetőtanárai, vezetőtanítói és mentorai a pedagógusjelöltek gyakorlati képzéséhez kapcsolódó feladataik mellett magas színvonalú szakmai műhelyekben tevékenykednek, az egyetemi/főiskolai képzésben módszertani és neveléstudományi tárgyak oktatói, kísérő szemináriumok vezetői, szakdolgozatok konzulensei, felvételi és záróvizsga-bizottságok tagjai.

Az átlagosnál jóval magasabb arányban találhatók köztünk mesterpedagógusok. A mesterpedagógusok egy része szaktanácsadóként segítő-támogató, köznevelési szakértőként (minősítő szakértő, tanfelügyelő, auditor) ellenőrző-minősítő tevékenységet folytatva vesz részt a köznevelés minőségének fejlesztésében, minőségbiztosításában.

A mesterpedagógusok másik része innovátorként, támogatóként saját intézményében vagy azon túlmutató hatókörben végzi munkáját, tervezi és valósítja meg mesterprogramját. Biztosítják elmélet és gyakorlat kapcsolódását, részt vesznek olyan gyakorlati kutatásokban és fejlesztésekben, amelyek a PTE-hez kötődnek, ugyanakkor a köznevelés hatékonyságának növelését célozzák. Ennek során gyakran működnek együtt az egyetemmel közös pályázati tevékenységekben. Sok olyan pedagógus dolgozik köztünk, akiknek tevékenysége és hatóköre regionális vagy országos hatással bír. Az intézmény pedagógusai közül többen pedagógus-továbbképzések tartásában is részt vesznek. Mindeközben hatással vannak saját tantestületükre, székhely- és tagintézményükre, segítik pedagógustársaikat, helyi intézményük és a közös intézmény tanulószervezetté válását. A gyakorlóiskolai működés elengedhetetlen része a nem vezetőpedagógusként, mentorként dolgozó pedagógusok minőségi munkája is, hiszen a hallgatók a pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlatuk során az ő óráikat is látogatják, s ők a vezetőpedagógusi utánpótlás potenciális forrásai is.

Mindez azt jelenti, hogy gyakorlóiskoláinkban olyan nagy tapasztalattal és felhalmozott szellemi tőkével rendelkező tanítók, tanárok dolgoznak, akikben megvan a folyamatos és tudatos szakmai fejlődés és

¹ A Magyar Rektori Konferencia MRK-186/2012. állásfoglalása

a tudásmegosztás igénye, és akik vezetőpedagógusként, mentorként az új köznevelési rendszer kihívásaira is képesek felkészíteni a jövő pedagógusait.

Gyakorlóiskolai létünkéből fakadó közös feladataink a következők:

- A tanárjelöltek gyakorlati képzése (pedagógiai, módszertani, szakmódszertani), a tanítási gyakorlat szakmai irányítása.
- A tanítási gyakorlatra beosztott hallgatók fogadása és felkészítése.
- Hallgatók óráinak előkészítése, reflektív megbeszélése.
- A hallgatók bevonása az oktató-nevelő munka minél szélesebb területeibe (egyéni fejlesztés, tanórán kívüli feladatok, innováció, tudásmegosztás).
- A hallgatók segítése abban, hogy megismerjék a köznevelési intézmény életét, működését, a tantárgyak tanításának feltételeit, körülményeit, a szabadidős tevékenységek lehetőségeit.
- A hallgatók szakdolgozatához, tanári záró dolgozatához/portfóliójához szükséges kutatások (megfigyelés, kérdőívezés, kikérdezés, stb.) támogatása az adatvédelmi jogszabályok keretei között.
- Bemutató órák tartása, a karok, intézetek, tanszékek, továbbá pedagógus szakmai műhelyek részére.
- Kapcsolattartás a szaktanszékekkel.
- Folyamatos és tudatos szakmai fejlődés szaktárgyra, módszertani tudásra, pedagógiai tudásra vonatkozóan.
- A folyamatos megújulás, ideértve az egymástól tanulást és a fejlesztést (pl. továbbra is önálló munkaközösségek együttműködése, minikonferenciák, workshopok, szakmai műhelyek).
- Az intézmény/intézményegységek gyakorlatában jelentkező problémákból kiinduló, azokra választ kereső, tényekre alapozott vizsgálódások, gyakorlati kutatásokban, innovációkban való részvétel.
- Különböző alkalmakhoz kapcsolódó és változatos formában végzett tudásmegosztás és ilyen alkalmak szervezése.
- A PTE Pedagógusképző Központ felkérésére felvételi bizottságok, munkacsoportok munkájában a köznevelés és a gyakorlóiskola képviselője.

A Pécsi Tudományegyetem Gyakorló Általános Iskola, Gimnázium és Óvoda tehát helyzeténél, felhalmozott szellemi erőforrásainál fogva a régió vezető szakmai műhelye. Az egységes köznevelési intézmény növeli az intézményen belüli továbbtanulás esélyét, lehetőséget ad hosszú távú, lineáris képzési rendszer kialakítására, bővítve az egyetem ilyen irányú képzési-kutatási lehetőségeit.

1 Nevelési program

1.1 Pedagógiai (nevelési-oktatási) alapelveink, értékeink, céljaink, feladataink és eljárásaink

1.1.1 Pedagógiai alapelveink, értékeink, céljaink

Iskolánkban humanista szemléletű, a tanulók érdekeit és igényeit szem előtt tartó, a társadalmi elvárásokhoz illeszkedő pedagógiai munkát végzünk. Nevelő-oktató munkánk középpontjában a tanulók személyiségének sokoldalú fejlesztése áll, ezért diákjaink értelmi fejlődése mellett érzelmi, testi, lelki, esztétikai, erkölcsi fejlődésük támogatására is nagy figyelmet fordítunk.

Fontos számunkra, hogy diákjaink a mai kor követelményeinek megfelelő kompetenciák birtokába jussanak, megalapozva ezzel életük további sikerességét magánéletükben és a munka világában. Ezért az ismeret- és értékközvetítéssel egyenrangúnak tekintjük a gondolkodási, személyes és szociális kompetenciák fejlesztését, különleges figyelmet fordítva a tanulás tanulására. Törekszünk arra, hogy az elméleti tudást és annak alkalmazását összekapcsoljuk, a különböző tudományterületekhez köthető sokféle tudásanyag közötti kapcsolatokat megteremtsük, hogy tanulóink képesek legyenek összefüggésekben gondolkodni, tudásukat önállóan és adaptívan (személyiségükhöz igazítva) használni különböző probléma-megoldási helyzetekben. A helyi, nemzeti, európai és egyetemes emberi kultúra élményszerű megismerését nemcsak a tanórákon, de változatos tanórán kívüli programokkal is támogatjuk.

Az egyéni fejlődési és tanulási utak támogatását (ennek részeként a tehetséggondozást és a tanulási nehézségekkel küzdők segítségét) pedagógiai munkánk fontos feladatának tartjuk. A különböző területeken felismert tehetségek számára szakkörök, sport és művészeti csoportok működnek iskolánkban. Sokféle versenyre készítjük fel tanítványainkat, hogy minél szélesebb körben megmutatkozhassanak. Törekszünk arra, hogy a tanulási problémák okait minél előbb felismerjük, azok csökkentéséhez, megszüntetéséhez segítséget adjunk, ha szükséges, szakemberek segítségét kérjük.

Együttműködésre nevelünk, hisszük, hogy az egyének és a közösségek egymást segítve boldogulhatnak. Önmagunktól és tanulóinktól is igényes munkát, kulturált viselkedést, közösségünk szabályainak betartását várjuk. Tudjuk, és arra törekszünk, hogy diákjainkban is tudatosuljon, eredményt, célokat elérni csak komoly munkával, együttműködve, egymást segítve lehet. Valljuk, hogy céljaink megvalósításában a tanulók és a szülők partnereink, velük egymás tiszteletén alapuló együttműködést kell kialakítanunk és fenntartanunk.

A színvonalas nevelő-oktató munka elengedhetetlen feltételének tartjuk az iskolánkban dolgozó pedagógusok magas szintű szaktárgyi tudását, módszertani felkészültségét, magas szintű önreflexióra való képességét, a tények elemzésére épülő folyamatos szakmai megújulást, továbbképzést és önképzést, a

tudásmegosztást. Ennek a szemléletnek az érvényesülését bizonyítja, hogy kiemelkedően sok a szakvizsgázott pedagógusunk, tanáraink közül sokan vizsgaelnökök, szaktanácsadók, szakértők, emelt szinten érettségiztetők, nyelvvizsga-bizottságok tagjai, számos kollégánk tanított vagy tanít jelenleg is a PTE különböző karain a pedagógusképzés területén. Tanáraink közül többen is részt vesznek megyei és országos versenyek szervezésében, lebonyolításában. Iskolánk pályázati munkákban is számos alkalommal bizonyította, hogy kreatív, a fejlesztés, az innováció mellett elkötelezett munkatársakkal rendelkezik.

A Pécsi Tudományegyetem gyakorló intézményeként munkánk fontos részének tekintjük a tanárjelöltek támogató, segítő bevezetését az oktató-nevelő munka mindennapi gyakorlatába, hogy hasznos tapasztalatokat szerezzenek majdani pályájuk feladatainak sikeres elvégzéséhez. Kiemelt feladatunk, hogy a tanárjelölteket, gyakornokokat támogassuk pedagógus kompetenciáik fejlődésében.

Mindezek alapján pedagógiai céljaink között kiemelten fontos, hogy közös munkánk eredményeként a diákok képessé váljanak a továbbtanulásra, továbbá képessé és motiválttá váljanak az élethosszig tartó tanulásra, önképzésre, önfejlődésre.

Célunk, hogy tanulóink a gyorsan változó világban is helytállhassanak, boldoguljanak, a világ (természet és társadalom) és önmaguk értelmezésére képes személyiséggé váljanak. Ezért egyrészt korszerű és szilárd alpműveltség megszerzéséhez segítjük őket, hogy értsék a világot, az abban zajló változásokat, folyamatokat, másrészt azért dolgozunk, hogy önállóan, kritikusan gondolkodó, tudásukat alkalmazni képes, aktív, kreatív, innovatív együttműködő fiatalokká váljanak.

A szülőkkel együttműködve támogatjuk őket abban, hogy olyan saját erkölcsi értékrendet alakítsanak ki, amellyel humánus, a mások emberi méltóságát tiszteletben tartó, nemcsak a saját boldogulását kereső, de a kisebb-nagyobb közösségekért is cselekvő, saját tetteiért felelősséget vállaló, a demokrácia szabályrendszerét értő és elfogadó, autonóm felnőtté, polgárrá váljanak.

Mindehhez olyan támogató, bizalomteljes légkört kell biztosítanunk, amelyben diákjaink értik és érzik, hogy követelményeink javukat szolgálják, hogy nehézségeikben számíthatnak ránk, amelyben tanórai elfoglaltságaik mellett részt tudnak venni az iskolai diák-, sport- és kulturális életben is.

1.1.2 Nevelési-oktatási céljaink érdekében fontosabb feladataink

I. A SZEMÉLYISÉG KOMPETENCIÁINAK FEJLESZTÉSE

A kognitív (gondolkodási) kompetencia fejlesztése

- tanult ismeretek felidézése, felismerése,
- megértés: összefoglalás, saját szavakkal történő megfogalmazás, magyarázat, kiegészítés, megkülönböztetés más tartalomtól,
- alkalmazás / az elméleti ismeretek használata: felhasználás, módosítás, megtalálás,

- analízis /elemző gondolkodás: egy adott tartalom részekre bontása, összehasonlítás, csoportosítás, ok-okozati összefüggések feltárása,
- szintézis /új eredmény létrehozása részekből: tervezés – kivitelezés - eredmény értékelése,
- értékelés: nézetek összevetése, elemzése, önálló véleményalkotás, rangsorolás, bizonyítás, becslés.

Az érzelmi kompetencia fejlesztése

A személyes kompetencia területén:

- érzelmi tudatosság: érzelmeink és azok hatásának felismerése,
- pontos önértékelés: erősségeink és korlátaink ismerete,
- önbizalom: értékeink és képességeink biztos tudata,
- önszabályozás: önkontroll, megbízhatóság, lelkiismeretesség, alkalmazkodás, találékonyság és nyitottság, felelősségérzet,
- belső motiváció erősítése: teljesítménymotiváció, elköteleződés, kezdeményezőkézség, optimizmus, proaktivitás.

A szociális kompetencia területén

- empátia: mások érzéseinek és szükségleteinek, meggyőződéseinek ismerete, megértése,
- hatékony módszerek mások meggyőzésére,
- az ellentétek feloldását lehetővé tevő tárgyalási képesség, konfliktuskezelés, konszenzuskészség, konstruktivitás,
- változás kezelése, kezdeményezése,
- együttműködés másokkal a közös célok elérése érdekében,
- mások vezetése.

II. TANULÓINK POZITÍV BEÁLLÍTÓDÁSÁNAK TÁMOGATÁSA A NEMZETI ALAPTAN-TERVBEN MEGHATÁROZOTT KULCSKOMPETENCIÁKBAN

A tanulás kompetenciáihoz kapcsolódóan

- a tanulás iránti belső motiváció,
- a tanulás tanulása: hatékony időbeosztás, problémamegoldás, az új tudás elsajátításának, feldolgozásának, értékelésének és beépítésének képessége
- a korábbi tanulási és élettapasztalatok felhasználásának igénye és gyakorlata,
- fogékonyság az új tanulási lehetőségekre,
- igény a tanultak széles körű, adaptív alkalmazására.

A kommunikációs kompetenciához (anyanyelvi és idegen nyelvi) kapcsolódóan

- a társas viszonyokra érzékeny, tudatos, érdeklődő és önkritikus magatartás,

- mások megismerésének igénye,
- törekvés az építő jellegű párbeszédre,
- az igényes, pontos szóbeli és írott megnyilvánulás értéként való elismerése,
- személyes és kritikus megközelítésű szövegértés.
- a kulturális sokféleség tiszteletben tartása, értéként való elfogadása,
- a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődés és kíváncsiság.

A digitális kompetenciákhoz kapcsolódóan

- az elérhető információ és az interaktív média kritikus és felelősségteljes alkalmazására törekvés,
- aktív részvételre törekvés a kulturális, társadalmi és/vagy szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban.

A matematikai, gondolkodási kompetenciákhoz kapcsolódóan

- a tényekre alapozott bizonyítás igénye,
- nyitottság az alternatív megoldási módszerekre,
- a rendszerezett gondolkodásra, kidolgozásra való törekvés.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciákhoz kapcsolódóan

- az együttműködés, a magabiztosság és az integritás (önbecsülés, erkölcsi szilárdság) mint érték elfogadása,
- a társadalmi-gazdasági fejlődés, az interkulturális kommunikáció iránti érdeklődés,
- a személyes előítéletek leküzdésére törekvés,
- törekvés a kompromisszumra, konszenzusra,
- igény a stressz és a frusztráció megfelelő kezelésére,
- fogékonyság a változások kezelésére,
- a különböző identitások együttes elfogadása: a településhez, országhoz, a nemzethez, az EUhoz és általában az Európához való tartozás,
- a részvétel iránti nyitottság a demokratikus döntéshozatal valamennyi szintjén,
- a felelősségérzet és a közösségi összetartozást megalapozó közös értékek elfogadása, demokratikus elvek elfogadása és tiszteletben tartása,
- a társadalmi sokféleség és kohézió, valamint a fenntarthatóság támogatása,
- mások értékeinek, magánéletének tisztelete.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciáihoz kapcsolódóan

- a művészet szeretete,
- a művészi kifejezés sokfélesége iránti nyitottság,
- az esztétikai érzék fejlesztésére való hajlandóság.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciákhoz kapcsolódóan

- függetlenségre törekvés,
- alkotó- és újítókészség,
- a célok elérésére irányuló motiváció és eltökéltség.

III. TANTESTÜLETÜNK ÉRTÉKNEK TARTJA, ÉS EZÉRT KÖZVETÍTÉSÉRE TÖREKSZIK

- teljesítmény, értékteremtés,
- teljesítményhez vezető munka (kitartás, fegyelmezettség, elkötelezettség),
- tanulás tanulása,
- élethosszig tartó tanulás,
- tudományos eredményekre, tényekre alapozottság,
- önálló, kreatív, kritikus, problémamegoldó gondolkodás,
- az egyén autonómiája és felelősségvállalása önmagáért, tetteiért,
- választások, döntések következményeinek mérlegelése,
- önismeret, önértékelés, önfejlesztés,
- testi és lelki egészség,
- identitás, közösséghez tartozás (család /otthon, iskola, lakóhely, szülőföld, haza, Európa, emberiség),
- nemzeti kultúra, hagyományok,
- nemzeti, etnikai kisebbségek ismerete, tisztelete,
- népek, nemzetek, etnikai csoportok, nemek, vallások és lelkiismereti meggyőződések egyenlősége,
- emberi jogok, gyermekjogok,
- egyéni és közösségi célok összehangolása, együttműködés,
- szociális érzékenység (figyelem, érdeklődés, tolerancia, nyitottság, méltányosság, segítő magatartás, önkéntesség),
- részvétel a civil társadalom közösségi életében,
- cselekvő, felelős állampolgári magatartás, törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, erőszakmentesség,
- környezettudatosság: a természet és az épített környezet védelme; a fenntartható fejlődés,
- médiatudatosság,
- gazdasági, fogyasztói tudatosság.

IV. AZ ELŐBBIEK ALAPJÁN AZ OKTATÓ-NEVELŐ MUNKÁNKAT MEGHATÁROZÓ STRATÉGIAELEMEEK

A pedagógiai célok eléréséhez a pedagógus az oktatáspolitikai dokumentumok adta keretek között maga választhatja meg, adaptálhatja a módszereket, eszközöket.

Ugyanakkor mindannyiunk feladata:

- a tanulási folyamatok, (éves munka, témák, tanórák, értékelések, mérések) megtervezése,
- a tanulók előzetes tudásának feltárása, beépítése a tanulási folyamatba,
- a módszerek és munkaformák változatos alkalmazása, azok tudatos, a tanulási célokhoz illeszkedő megválasztása,
- a szociális tanulás és az együttműködő (kooperatív) munkaformák és technikák alkalmazása,
- a tanulók tevékenységét, önállóságát, problémamegoldását, alkotóképességét előtérbe állító tanulásszervezés,
- változatos, a gondolkodás különböző szintjeihez igazodó tanári kérdéskultúra alkalmazása,
- a tanulókra figyelés, együttműködés a tanulókkal, tanulásegítés, pozitív megerősítés,
- következetesség, példaadás, pontosság a tanári munkában,
- a tanulók teljesítményének rendszeres mérése és fejlesztő szemléletű értékelése,
- differenciálás a mennyiségben, mélységben, a feladatok kijelölésében, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, értékelésben
- egyéni tanulási utak támogatása (a tehetségek felkutatása és támogatása pl. szakköri keretben, versenyre felkészítéssel; a tanulási problémák azonosítása, a nehézségekkel küzdők segítése)
- a tanulók belső motivációinak erősítése a közös célok, feladatok kitűzésén, megvalósításán és értékelésén keresztül.
- az IKT használatának bővítése
- együttműködés a közös célok érdekében

1.2 A személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tudásépítés támogatása

A tudás személyes és társas tevékenységek folyamatában épül és változik. Ezért feladatunk, hogy ehhez olyan körülményeket teremtsünk, amelyek ösztönzik a tanulói aktivitást; a tanulói önszabályozás erősítését a tanulás folyamatában; a pedagógus-diák, a diák-diák együttműködést; az elméleti ismeretek adaptív alkalmazását, a problémamegoldást; az IKT (Információs és Kommunikációs Technológiák) egyszerű felhasználói tevékenységnél magasabb szintű alkalmazását.

A cél eléréséhez az alábbi tevékenységeket kínáljuk:

- formális és informális tanulási keretek: olyan tanórák, szakkörök, versenyre felkészítő foglalkozások, amelyek a tanulói aktivitásra, együttműködésre, problémamegoldásra nagy hangsúlyt helyeznek,
- olyan feladatok a tanórán és tanórán kívüli tevékenységekben, amelyek igénylik a tanulók önszabályozását, felelősségvállalását a megoldás során,
- IKT használat olyan feladatokkal, amelyek megoldásában a diákoknak döntési lehetőségük van abban, hogy miként használják az IKT eszközt, és annak összetettebb funkcióit is használják.

A testi-lelki egészség karbantartása, továbbfejlesztése

Ennek érdekében formális és nem formális kereteket biztosítunk a testneveléshez és sportoláshoz, az aktív kikapcsolódáshoz.

Az egészséges életmódhoz olyan életmintákat mutatunk, foglalkozási, tapasztalatszerzési, gyakorlási lehetőségeket biztosítunk, melyek a testi-lelki egészség fenntartását, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzését, legyőzését szolgálják.

A cél eléréséhez az alábbi tanórákon kívüli tevékenységeket kínáljuk:

- túrák, kirándulások,
- sporttáborok,
- sportnapok,
- tánc- és drámafoglalkozások,
- nyitott rendelő,
- egészségnevelési témájú Babits-napok,
- drogprevenció,
- osztályfőnöki órák egészséges életmódhoz kapcsolódó témáinak feldolgozása.

Az esztétikai befogadás és önkifejezés fejlesztése

A befogadás és önkifejezés fejlesztésére olyan tevékenységeket szervezünk, melyek révén a tanulók megismerik, és kreatív módon alkalmazzák a művészetek különböző jelrendszereit.

A cél eléréséhez az alábbi tevékenységeket kínáljuk:

- múzeumok, műemlékek látogatása; múzeumi óra,
- hangversenyek, osztályéneklési verseny,
- kórus, egyéni hangképzés, kamarazene, hangszeres kamarazene, népdaléneklés,
- színházi előadások, színjátszó és versmondó kör,
- rajzsakkör,
- tanulói produktumokhoz kapcsolódó kiállítások,
- kreatív írás,
- diákújság, diákrádió.

- tehetségnapok, tehetségbemutatók

A tanulói tudásmegosztás fejlesztése

Rendszeresen lehetőséget teremtünk a formális és nem formális tanulási folyamatokban elsajátított tanulási tartalmak, produktumok megosztására, közzétételére és értékelésére.

A cél eléréséhez az alábbi tevékenységeket kínáljuk:

- tanulói előadások, kiselőadások, IKT prezentációk,
- tanulói pályázatok bemutatása, közzététele,
- önálló írásművek (tudásszerzés) megjelentetése iskolai honlapon, évkönyvben,
- középiskolai TDK munkájában való részvételi lehetőség biztosítása.

Az erkölcsi érzék formálása

Támogatjuk azokat a formális és nem formális tanulási alkalmakat, melyek biztosítják, hogy a tanulók különböző erkölcsi értékrendszereket ismerjenek meg, értékeljenek, s ezek alapján saját, meggyőződésszerű alapuló erkölcsi értékrendszert alakítsanak ki. Olyan tevékenységeket szervezünk, támogatunk, melyek segítik a sztereotip és előítéletes gondolkodás felszínre hozását, az ilyen gondolkodás kritikai megkérdőjelezését és lebontását, az empátikus, toleráns és cselekvő magatartás kialakítását.

A cél eléréséhez az alábbi tevékenységeket kínáljuk:

- viták / vitanap,
- önkéntesség,
- diákönkormányzat,
- tánc– és drámafoglalkozások,
- elsősorban osztályfőnöki, történelem, magyarórák erkölcsi neveléshez kapcsolódó témáinak feldolgozása.

Az önmegismerés, önértékelés, önfejlesztés erősítése

Az önvezérelt viselkedésszabályozás és a sikeres döntések érdekében támogatjuk, segítjük a tanulókat önismeretük, reális önértékelésük megerősítésében.

A cél eléréséhez az alábbi tevékenységeket kínáljuk:

- a 9. évfolyam speciális tanévkezdő programja,
- minden évfolyamon a témához kapcsolódó osztályfőnöki órák,
- drámafoglalkozások,
- önértékelés és társak értékelése,
- konfliktuskezelés gyakorlása,
- az osztályfőnöki órák önismereti neveléshez kapcsolódó témáinak feldolgozása.

A közösségi lét, a közösségek működésének támogatása

Az ember társas lény, alapvető igénye a közösségben létezés. Ezért segítjük a különböző iskolai közösségek megszerveződését, működését a közös célok megfogalmazásában, a közösségi szabályok, hagyományok kialakításában, a társas tevékenységeken keresztül a közös élmények létrejöttében, a közösségek működéséhez nélkülözhetetlen, az elfogadáson, egymás megértésén alapuló bizalom kialakításában. Emellett olyan alkalmakat, tevékenységeket biztosítunk, amelyek a tágabb közösségekhez (városunk, hazánk, európaiság, emberiség) tartozást is erősítik.

A cél eléréséhez az alábbi tevékenységeket kínáljuk:

- színes, sokoldalú osztályközösségi programok,
- az egész iskolát átfogó Babits Napok,
- érdeklődés szerint szerveződő csoportok működése tanórákon kívül,
- kooperatív, interaktív tevékenységek a tanórákon,
- a tanulók közreműködése az iskolai életrend kialakításában, az átlátható, egyértelmű szabályok megalkotásában, alkalmazásában,
- a diákközület keretében a demokratikus vezetés és önkormányzás gyakorlása,
- helytörténeti örökségünk ápolása,
 - Néhány éve a pécsi iskolák vállalták, hogy egy-egy aradi vértanúra külön figyelmet is fordítanak, ennek keretében mi május 21-én Török Ignácra emlékezünk.
 - Városismereti programokat szervezünk.
- történelmi sorsfordulóinkra emlékezés nemzeti ünnepeinken és emléknapjainkon,
 - Nemzeti ünnepeinken (október 23., március 15.) iskolánk tanulói emlékműsort készítenek vagy a korszakokhoz kapcsolódó filmet néznek, amit a látottak közös megbeszélése követ.
 - Megemlékezéseket tartunk október 6-án, a Holokauszt Emléknapon, a Kommunizmus Áldozatainak Emléknapján, a Nemzeti Összetartozás Napján.
 - Iskolánk honlapjához kapcsolódóan folyamatosan bővülő Emlékezet Portál működik. Itt visszaemlékezések, iskolai rendezvények beszámolói és személyes jellegű írások, rendhagyó történelemórák felvételei találhatók, melyek diákok, tanárok és vendégek közreműködésével készültek.
- az európai és egyetemes emberi kultúrához kötődést erősítő projekttevékenységek,
 - Iskolánk 2000 óta akkreditált UNESCO-iskola
 - Iskolánk, a Babits Gimnázium mint UNESCO társult iskola

„Az UNESCO Associated Schools Network (Társult Iskolák Hálózata, ASPnet) programját 1953-ban hozták létre, és napjainkra 182 ország mintegy 11.000 oktatási intézménye

csatlakozott a nemzetközi hálózathoz. Az iskolahálózat küldetése, hogy a béke védőbástyáit a diákok tudatában állítsa fel az UNESCO értékeinek és céljainak megismertetésén keresztül, hangsúlyosan építve az oktatás négy alappilléreire, azaz megtanulni megismerni, megtanulni cselekedni, megtanulni létezni és legfőképpen megtanulni együtt élni.” (UNESCO Nemzeti Bizottsága közleménye alapján)

Iskolánk - egyetlen pécsi iskolaként tagja e szervezetnek. Magunkénak érezzük céljait, képesek vagyunk az iskolahálózat elvárásainak megfelelően olyan projekteket vállalni, amelyeken keresztül az UNESCO a céljait közvetítheti.

Kötelezettségeink, mint UNESCO társult iskola:

- o Vállaljuk a tanévenkénti két, Budapesten megrendezésre kerülő UNESCO pedagógiai műhelyen való részvételünket.
 - o Minden tanév végén beszámolót készítünk iskolánk tevékenységeiről, melyek összhangban vannak az UNESCO elvárásaival (csatlakozás országos vagy nemzetközi eseményekhez, pl. „A Világ Legnagyobb Tanórája”, Fenntarthatósági Témahét, „jeles napok”-ra való emlékezés az iskolában, cserekapcsolatok, stb).
 - Intézményünk tanulói (főként a C osztályból) 2002 óta vehetnek részt abban az iskolai cserekapcsolatban, melyet a németországi Damme városának gimnáziumával alakítottunk ki, ápolunk. A program keretében mindkét ország diákjainak lehetősége nyílik interkulturális, személyes és szociális kompetenciájuk fejlesztésére; közelebbről megismerkedhetnek a két város, illetve a városok környékének kultúrájával. A célok megvalósulását minden évben más-más projekttéma feldolgozásával támogatjuk. Valljuk, hogy e program hozzájárul ahhoz, hogy a népek, kultúrák közötti párbeszédre, együttműködésre nyitott, az európai közös értékekhez kötődő, felelős fiatalokat neveljünk.
 - A Deutsches Sprachdiplom der Kultusministerkonferenz DSD II projekttémái is ezen értékek mentén választódnak ki. A témák feldolgozásához diákjaink számára projektet szervezhetünk, amennyiben a tanév rendje és az iskola programja lehetővé teszi.
 - Az oroszországi cserekapcsolat kialakításával további kultúrák, népek megismerése, határokon átívelő együttműködések kialakítása
- az iskolai hagyományok ápolása
 - Az iskolához kötődést erősíti az iskolajelvényünk, egyenruhánk és az évkönyvünk.
 - A tanévnyitónkon a 9. évfolyam tanulóinak a 10. évfolyam tanulói átadják az iskolajelvényt.
 - Új diákjaink számára az első napokban speciális programmal nyújtunk segítséget az új közösségbe való beilleszkedéshez és az új követelményekhez való minél sikeresebb alkalmazkodáshoz.

- Szeptember végén vagy legkésőbb október elején a 9. évfolyam diákjait a 12. évfolyam diákjai játékos, vidám feladatokkal avatják Babits-diákpolgárrá.
- Iskolánk névadójára a "Babits-emléknap" - hoz kapcsolódó versmondó versennyel emlékezünk.
- Minden tanévben Babits-napokat tartunk. Ezek közül egy tematikus nap projektfeladatokkal, egy pedig a Diákönkormányzat kérése alapján sportnap.
- Az Ezüstkanál-teaház otthonos, barátságos környezetben diákokat és tanárokat egyaránt érdeklő témákat kínál évente több alkalommal.
- Karácsonyi hangversenyt tartunk minden évben a diákok, tanárok, szülők számára.
- Ifjúsági karácsonyváro napot szervezünk a Diákönkormányzat tevékeny közreműködésével.
- Az érettségire készülő 12. évfolyam számára szalagtűző ünnepélyt és bált rendezünk.
- A ballagáskor adjuk át a nevelőtestület szavazatai alapján a „Babits örökös tagjává” választott diákoknak az ezt tanúsító oklevelet, és a 12. évfolyamon legeredményesebbeknek a Babits-jutalomdíjat.
- Tanévvzáron értékeljük az éves munkát, adjuk át a 9-11. évfolyamon legeredményesebb diákoknak a Babits-jutalomdíjakat.
- Az iskola fennállásának (működésének) öt éves évfordulóin külön rendezvényekkel tekintünk vissza múltunkra, elért eredményeinkre.
- Babits Alapítványunk Jutalomdíjban részesíti a kiemelkedő tanulmányi eredményt elért, továbbá a tanulmányi versenyeken sikeresen szereplő tanulókat. Támogatást nyújt a jó tanulmányi eredményű, de szociálisan hátrányos helyzetű diákoknak, hozzájárul a tanulmányi kirándulások költségeihez, tanulmányi versenyek nevezési díjához.
- Az Ifjúság Sportjáért Alapítvány ösztönzi és támogatja iskolánk diákjainak sportolását, sportversenyeken való részvételét, továbbá jutalmazza a „Jó tanuló, jó sportoló” diákokat.
- 1987 óta hirdetjük és rendezzük meg a Baranya megyei Kortárs Irodalmi Versenyt a 11-12. évfolyamos tanulóknak. A három fős csapatok írásbeli és szóbeli fordulóban bizonyítják egy-egy kortárs szerző művében vagy műveiben való jártasságukat, értelmezői kompetenciáikat.
- 2011 óta a Második idegen nyelv munkaközösség Regionális latin/újlatin és orosz nyelvi kiejtési versenyt szervez.

Az iskolának a pedagógiai programjában megfogalmazott célokkal, értékekkel összhangban lévő, a tanulók számára önköltséges programajánlata

Az alábbi felsorolásban feltüntetett, nem kötelező programajánlatok meghirdetésekor ügyelünk arra, hogy a programok költségei az átlagos jövedelemviszonyokat feltételezve reális létszámú részvétel lehetőségét célozzák meg.

A következő programokon minden iskolapolgár részt vehet:

- sítábor
- vízi és kerékpártúrák
- múzeum- és színházlátogatások
- külföldi tanulmányutak
- az osztályok számára tanulmányi kirándulások

A felsorolt programokon való részvétel **egyetlen esetben sem kötelezően előírt a tanulók számára**. Ezért azokat tanítási napok, tanórák terhére csak intézményegység-vezetői engedéllyel, illetve nevelőtestületi hozzájárulással lehet szervezni.

1.3 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló. (2011. évi CXCV. tv. A nemzeti köznevelésről 4.§ 12.)

1.3.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek

A kiemelten tehetséges gyermekekkel való foglalkozás

Kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkeltethető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség. (2011. évi CXCV. tv. A nemzeti köznevelésről 4.§ 13.)

Minden pedagógus kiemelten fontos feladata a tehetség felismerése és optimális fejlődési feltételeinek megteremtése és működtetése. Tartalma az alkotóképesség, kreativitás, gondolkodás fejlesztése az érdeklődési körnek megfelelő ismeretek és tevékenységek végzésével. Ha egy diák több területen is képes kiemelkedő teljesítményre, a diák maga dönt arról, mely területen/területeken kívánja versenyhelyzetben is fejleszteni képességeit.

Formái:

1. Differenciálás a tanulócsoportok szervezésében:
 - nívócsoportos oktatás,

- osztályon belüli kiscsoportos foglalkozások, kooperatív tanulás,
 - emelt óraszámú tanítás,
 - kiegészítő foglalkozások (humán és művészeti tárgyaknál, speciális táborok, terepgyakorlatok).
2. Színvonalas tanítási órák, amelyek jellemzője:
- a differenciált munkáltató foglalkoztatás,
 - az egyéni tanulási utak felfedezése, támogatása,
 - az egyéni és csoportmunka,
 - dúsító és gazdagító tananyagelemek alkalmazása
 - az egymástól kérdezés, a munka értékelése (saját és másoké).
3. Tanórán kívüli szervezeti formák:
- a szakkörök,
 - tehetségműhelyek,
 - az iskolai házi versenyek,
 - a helyi, megyei regionális és országos versenyek,
 - vetélkedők, bemutatók, kiállítások (szaktárgyi, sport, művészeti),
 - az egyéni (1-3 tanulóval való) foglalkozás,
 - a kulturális-művészeti érdeklődési körök és sportkörök,
 - a tanárjelöltekkel közösen végzett tehetséggondozás.
 - a tehetséggondozást támogató lazító programok
4. Iskolán kívüli formák:
- egyetemi tanszékekkel és egyetemi műhelyekkel való együttműködés,
 - múzeumok, könyvtárak, művelődési intézmények ifjúsági programjai,
 - internetes pályázatok.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek. (2011. évi CXCV. tv. A nemzeti köznevelésről 4. § 2.)

Minden pedagógus feladata a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók speciális igényeinek figyelembevétele, egyéni képességeikhez igazodó, legeredményesebb fejlődésük elősegítése, a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtése.

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók segítése:

- a pedagógusok személyes példamutatása, egységes eljárásai,
- a pozitív (megerősítő) nevelői magatartás, az egyoldalú tiltással szemben,
- az egyéni beszélgetések (a pedagógus és diák személyes kapcsolatai),
- az osztály, illetve csoportközösség nevelő hatása,
- együttműködés a szülőkkel, nevelési tanácsadóval,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése (azaz differenciálás),
- a mentálhigiénés probléma felismerésének és a problémakezelés lehetséges módjainak megismertetése és gyakoroltatása főleg osztályfőnöki órákon: konfliktus-kezelés, jövőkép kialakítása,
- „pszicho-pedagógiai” szűrés (osztályfőnökök végzik: kérdőív, teszt, játékos feladatok, megfigyelés módszerével),
- az osztályban tanító tanárok együttműködése, az iskolai pszichológus és iskolai szociális segítő bevonása, szükség esetén a tanuló továbbküldése családsegítői, pedagógiai szakszolgálati ellátásra.
- a tanórán kívüli, aktív tanulói tevékenységet kívánó foglalkozások, a projektekben végzett munka, a pályázati lehetőségek és azokon való részvétel (feszültségoldás, társkapcsolatok, más oldalról való bemutatkozás).

A tanulási nehézséggel, részképesség zavarral küzdő tanulók segítése:

- differenciált foglalkozás a tanórákon,
- a tanulás tanítása: az iskolakezdekőkor külön kurzusként és minden szaktárgy esetén, visszatérő feladatként az egész tanévben,
- a középiskolát kezdő tanulóknál a tanévkezdő program,
- a nívócsoportos oktatás,
- felzárkóztató órák (csoportos nehézség esetén – intézményegység-vezetői javaslatl),
- alkalmi korrepetálások,
- a pedagógusok és a diákok személyes kapcsolatai,
- a kulturális hátrányok csökkentésére: színház-, hangverseny-, könyvtár-, képtár-, múzeumlátogatás,
- a tanuló gondolkodási problémáinak feltárása és a saját tanulási stratégiák és módszerek kialakításának támogatása.
- a tanulók számára heti egy-egy órában fejlesztő foglalkozások szervezése magyar nyelv és matematika tantárgyakból (A foglalkozásokon való részvétel az arra történő szülői aláírással történő jelentkezés után kötelező.),
- a tanuló szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az intézményegység vezetőjének engedélyével, jogszabályi előírások alapján az iskolai vizsgáknál külön szabályok alkalmazása.

A sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd. (2011. évi CXCV. tv. A nemzeti köznevelésről 4. § 23.)

Alapító okiratunk értelmében intézményünk sajátos nevelési igényű tanulók közül az érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos tanulók nevelését-oktatását vállalja.

1.3.2 A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek; tanulók támogatása

Gyermek és ifjúságvédelmi feladatok

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet szerint a nevelési-oktatási intézmény feladata az egészséges életmódra vonatkozó intézményi szabályok betartatása; a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében való közreműködés a pedagógia eszközeivel és az ifjúságvédelem területén működő szervezetekkel, hatóságokkal való együttműködéssel.

Minden pedagógus, különösen az osztályfőnökök feladata, hogy közreműködjenek a gyermek és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében, enyhítésében. Pedagógiai munkánkat segítik az iskola-egészségügyi szolgálat tagjai (orvos, védőnők), az iskolapszichológus, az ifjúságvédelmi felelős, illetve, ha szükséges, az ifjúságvédelmi szervezetek és a hatóságok.

Feladataink a megelőzésben:

- egészséges, biztonságos iskolai környezet fenntartása,
- a tanulók minél alaposabb megismerése,
- a tanulók egészségi állapotának figyelemmel kísérése,
- a tanulók eredményeinek figyelemmel kísérése,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók tanulási előmenetelének fokozott figyelemmel kísérése,
- a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, melyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak,
- az egészséges életvitel fontosságának tudatosítása, az egészségnevelési program megvalósítása,
- az önértékelés és önfejlesztés, konfliktuskezelés támogatása,
- a kooperáció, együttműködés fejlesztése – önálló döntés, saját vélemény, felelősségvállalás a munka elvégzéséért, az eredményért,
- a kulturális hátrányokkal és tanulási nehézségekkel küzdők esetében a szükséges egyéni vagy csoportos fejlesztés,

- szabadidős tevékenységek szervezése,
- a törvényi előírás szerint ingyenes tankönyvek biztosítása,
- a törvényi előírás szerint ingyenes étkezés, illetve étkezési támogatás biztosítása,
- a gyermekek jogainak tiszteletben tartása,
- annak biztosítása, hogy a tanulók megismerjék jogukat, véleményt nyilváníthassanak az őket érintő kérdésekben,
- együttműködés az iskola-egészségügyi szakemberekkel, iskolapszichológussal.

Feladataink a feltárásban:

- az osztályfőnökök felmérése minden tanév elején saját osztályukra vonatkozóan,
- figyelmeztető jelek észlelésekor az érintett pedagógusok konzultációja az osztályfőnökkel,
- együttműködés az iskola-egészségügyi szakemberekkel, iskolapszichológussal, • a pedagógusok feladattal kapcsolatos képzettségének folyamatos biztosítása.

Feladataink a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megszüntetésében, enyhítésében

- egyéni korrekciók, felzárkóztató foglalkozások szervezése,
- a szociális körülmények ismeretében a törvényi előírások és a Babits Alapítvány működési szabályzata alapján (a diák az osztályfőnök és az osztály diákönkormányzata ajánlásával kérheti) kedvezményes étkezés biztosítása,
- a szülőkkel való együttműködés,
- együttműködés az iskola-egészségügyi szakemberekkel, iskolapszichológussal,
- együttműködés a gyermekvédelemmel foglalkozó intézményekkel, hatóságokkal.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- nevelési tanácsadóval,
- gyermekjóléti szolgálattal,
- családsegítő szolgálattal,
- polgármesteri hivatallal,
- gyermekorvossal, védőnővel,
- továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel.

A gyermek és ifjúságvédelmi tevékenységet támogatja az iskolai szociális segítő, valamint az intézményi szinten működő mentálhigiénés team.

A szülői választmány és a Babits Alapítvány együttműködése a tantestülettel e területen példamutató, és a továbbiakban is számítunk rá.

1.4 A pedagógusok helyi intézményi feladatai; az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

A pedagógus feladata iskolánkban, hogy:

- személyes példájával tegye hitelessé nevelő-oktató munkáját,
- pedagógiai kompetenciáit folyamatosan fejlessze,
 - Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás
 - Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó ön-reflexiók
 - A tanulás támogatása
 - A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség
 - A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység
 - Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése
 - Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás
 - Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért
- a tanulók és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon,
- továbbképzési, minősítési kötelezettségeinek eleget tegyen,
- az ügyeleti, helyettesítési feladatait elvégezze,
- a beosztásával kapcsolatos adminisztrációs feladatait pontosan ellássa,
- a munka megkezdése előtt 10 perccel az iskolában, feladat-ellátási helyén megjelenjen, távollmaradása estén felettesét a legrövidebb időn belül értesítse, a tanítási anyagot és a taneszközöket a szakszerű helyettesítés érdekében eljuttassa a helyettesítést végző pedagógusnak vagy a felettesének,
- részt vegyen az iskolai szülői értekezleteken, (a szaktanár szükség szerint, a belépő új tantárgyak esetében) fogadóórákon, rendezvényeken, ünnepségeken,
- a hallgatók számára hospitálási lehetőséget biztosítson,
- a vezetőtanári, mentori feladatokkal összefüggő gyakorlatokat szakszerűen vezesse.

Az osztályfőnöki munka tartalma:

Az osztályfőnöki munka a pedagógiai tevékenységben kiemelkedően fontos helyet foglal el, a nevelési folyamat minden területére kiterjed. Az osztályfőnöki órák támogatják és kiegészítik a Pedagógia Programunk 1.1., 1.2. és 1.3. részében megfogalmazott közös nevelési-oktatási céljainkat, illetve az azok elérése érdekében vállalt személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink megvalósítását.

Az osztályfőnöki tevékenység formális színtere az osztályfőnöki óra, melynek helyét, idejét az osztályfőnök az osztállyal közösen határozza meg miután az órarend elkészült. Az osztályfőnök a tervezett programok függvényében, a szülőkkel és a vezetéssel egyeztetve, az órákat tömbösített bontásban is megtarthatja.

Az osztályfőnök munkája során:

- tervezetten irányítja az osztályközösség nevelését, segíti az osztályába járó tanulókat
 - önismeretük fejlesztésében, az önnevelés iránti igényük felkeltésében,
 - testi és lelki egészségük megóvásában,
 - tanulás-módszertani ismereteik bővítésében,
 - nemzeti hagyományaink megismerésében, ápolásában,
 - társadalmi környezetünk eseményeinek megértésében,
 - szociális képességeik fejlesztésében,
 - világszemléletük, világképük formálásában,
 - felelős állampolgárrá nevelésükben,
 - életpályájukra való felkészülésükben,
 - hogy képesek legyenek harmonikus társas és párkapcsolatok kialakítására.
- ennek érdekében kapcsolatot tart az osztályába járó tanulók szüleivel, az osztályában tanító tanárokkal, a kollégista tanulók nevelőtanáraival, az iskola-egészségügyi szolgálat tagjaival, az iskolapszichológussal, az iskolai szociális segítővel; képviseli az osztályába járó diákok érdekeit,
- ellátja adminisztrációs feladatait.

Az osztályfőnök feladatai:

- Törekszik arra, hogy osztályának tagjait minél alaposabban megismerje a tanulók tudatos megfigyelésével és különböző kutatási módszerekkel.
- Tanítványait az iskolai élet szabályainak betartására neveli, megismerteti velük az iskola házirendjét.
- Tanórán kívüli szabadidős programokat szervez a tanulók életkorának, igényeinek és lehetőségeinek megfelelően.

- Gondoskodik a szociális segítségre szoruló, hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyerekek segítéséről, együttműködik az iskola-egészségügy szakembereivel és az iskolapszichológussal, az ifjúságvédelmi felelőssel, ha szükséges, hatósági intézkedést kezdeményez.
- A gyermekek fejlesztése érdekében együttműködik a szülőkkel, az osztályban tanító pedagógusokkal, a felmerülő gondokat közösen oldják meg.
- Támogatja, segíti a DÖK tagjait, a DÖK munkáját.
- A tanulók szorgalmának és magatartásának értékelését és minősítését az osztályban tanítók véleményének kikérésével végzi.
- A kilencedik évfolyamon segíti a középiskolába történő beilleszkedés zökkenőmentességét.
- Segíti a pályaválasztást.
- Főként a kilencedik- tizedik évfolyamon koordinálja a közösségi szolgálatot.
- Elvégzi az osztálynaplóval, anyakönyvvvel, bizonyítványokkal kapcsolatos feladatokat.
- Vezeti a közösségi szolgálat, a tanulmányi versenyek nyilvántartását.

1.5 A szülők, a tanulók, a pedagógusok és az intézményegység együttműködésének formái

1.5.1 A tanulók és a szülők tájékoztatása

- **A tanulókat** az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az intézményegység vezetője, a diákönkormányzat vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:
 - az intézményegység vezetője legalább évente egyszer az iskolagyűlésen, valamint az iskolai diákönkormányzat vezetőivel való év eleji találkozásokkor,
 - a diákönkormányzat vezetője legalább félévente egyszer a diákfórumon, ill. a diákönkormányzat vezetőségének ülésein (saját szervezeti szabályzatuknak megfelelően), • az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.
- **A tanulót és szüleit** a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják (szóban a közös és egyéni fogadóórákon, illetve a digitális naplón keresztül írásban).
- **A szülőket** az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az intézményegység-vezető és az osztályfőnökök tájékoztatják:
 - az intézményegység-vezető legalább egyszer a szülői munkaközösség választmányi ülésén
 - vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
 - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

1.5.2 A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak

Szülői értekezlet

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása:
 - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
 - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
 - a tantervi és vizsgakövetelményeiről,
 - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
 - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
 - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
 - saját gyermeke előmeneteléről, magatartásáról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola vezetésé felé.

Fogadó óra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

Fajtái: egyéni fogadóóra (idejét a honlapunkon hozzuk nyilvánosságra), nyílt szaktanári fogadóóra (évente legalább egy).

Nyílt tanítási nap

Feladata, hogy az iskolánkba jelentkezők betekintést nyerjenek az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba. Tájékozódhassanak az iskolai életéről, légkörről.

A szülői értekezletek, fogadóórák és nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

Írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról, az elégedettségi mérésekről.

Ünnepségek

- szalagavató,
- jótékonyági est (szülők, nevelők öregdiákok bálja),
- színpadi bemutatók,
- hangverseny,
- közös sporttevékenység,
- kirándulás,
- erdei iskola.

A szülők cselekvő részvétele

A szülők cselekvő részvétele a tanulók különböző foglalkozásain (pl. szakkör, osztályfőnöki órák).

Szülők Közössége választmányi ülése

Tagjai a választott szülői osztályképviselők.

Feladata:

- az iskolavezetés és a szülők közvetlen kapcsolatának biztosítása,
- a szülői érdekek képviselete,
- az iskolai éves munkaterv végrehajtásának értékelése,
- az igazgatói pályázat, a pedagógiai program véleményezése.

1.5.3 Az iskolai és a kollégiumi pedagógus együttműködése

Feladata: a diákok tanulási nehézségeinek, magatartási problémáinak időben történő megismerése, a nehézségek okainak feltárása és eredményes leküzdésükhöz szükséges együttes cselekvés kialakítása.

Formái:

- személyes /telefonos/ tájékoztatás, megbeszélés,
- látogatás a kollégiumban: elsősorban azok a 9. évf. osztályfőnökei, akiknek osztályában jelentős létszámban vannak kollégista tanulók (20 %),
- a kollégiumi nevelők látogatása az iskolában, részvétel az osztályozó konferenciákon,
- írásos tájékoztató: osztályfőnök, iskolaigazgató,
- részvétel a kiemelkedő iskolai-kollégiumi rendezvényeken (meghívás esetén).

1.5.4 Az érdekérvényesítés formái

A tanulói érdekérvényesítés

A tanuló személyesen és képviselői útján érvényesítheti érdekeit.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban, egyénileg, ill. képviselőik útján közölhetik a pedagógusokkal, az intézményegység vezetőjével. Véleményükre érdemi választ 30 napon belül kell kapniuk. Írásbeli megkeresés esetén a választ is meg kell erősíteni írásos formában. Sürgős kérdéseiket osztályfőnökük, súlyosabb esetben az osztályfőnök közvetítésével az intézményegység vezetője elé terjeszthetik, ezekre 3 napon belül kapnak választ.

A kollektív érdekképviseletet a diákönkormányzat látja el. Osztályszinten és iskolai szinten (kétlépcsősön) képviseli a diákság közös érdekeit, illetve rendelkezik egy diáktárs képviseletében való eljárás jogával is.

Jogosítványait a Köznevelési Törvény, a Babits diákönkormányzatának működési szabályzata és az iskola házirendje tartalmazza.

Szülői érdekérvényesítés

A szülő személyesen és képviselői útján (választmányi tagok) képviselheti és érvényesítheti érdekeit. Személyesen fordulhat szóban és írásban a tantestület tagjaihoz, az iskola vezetőjéhez. Megkeresésre érdemi választ kap, minden esetben a megkeresés formájának megfelelően, szóban vagy írásban, a törvény által meghatározott időben.

A szülői képviselet formái:

- Osztályszintű (az osztály szülői közösségének választmányi tagjai)
- Iskolai szintű (a Babits Szülők Közösségének választmánya)

1.5.5 A pedagógusok együttműködésének formái

Nevelőtestületi értekezletek, tájékoztatók

Nevelőtestületi határozathozatal csak értekezleten születhet. A határozathozatalt széles körű döntés előkészítésnek kell megelőznie. Az egész tantestületet érintő értekezletek előkészítéséért az intézményegység-vezető felel.

A nevelőtestület a jogszabályokban rögzítetten tart értekezleteket (alakuló értekezlet, tanévnyitó értekezlet, félévi-évvégi osztályozó, értékelő megbeszélés, majd az ezt követő pedagógiai munka elemzését, értékelését, hatékonyságát vizsgáló értekezlet, nevelési értekezlet, tanévzáró értekezlet), melyeknek az időpontját az éves munkaterv rögzíti.

Rendkívüli értekezletet az iskola vezetője hívhat össze, ha azt halaszthatatlan ok teszi szükségessé. Az intézményegység vezetőjének kötelessége összehívni a nevelőtestületi értekezletet, ha a nevelőtestület tagjainak legalább egyharmada, a szülői szervezet vagy a DÖK kezdeményezi.

Az intézményegység-vezető és helyettese a nevelőtestületet érintő kérdésekben tájékoztatót tarthatnak írásban vagy szóban. Az írásbeli tájékoztatás történhet a tanári faliújságon vagy a tanári levelezőlistán és ezzel egyidejűleg a tanári faliújságon. A rendszeres szóbeli tájékoztatás időpontját az éves munkaterv rögzíti.

Munkaközösségek belső és egymás közti együttműködése

Az osztályfőnöki és a szakmai munkaközösségek a munkatervükben meghatározott gyakorisággal, de évente legalább két alkalommal tartanak ülést, a kollégák szakmai együttműködés keretében egymás óráit látogatják, belső továbbképzéseket tartanak, közülük kerülnek ki a gyakornokok mentorai.

Gyakornokot támogató mentori feladatok:

- segíteni a gyakornokot az intézményi szervezetbe történő beilleszkedésben és a pedagógiai módszertani feladatok gyakorlati megvalósításában;
- legalább félévente írásban értékelni a gyakornok tevékenységét, mely értékelést át kell adnia az intézményvezetőnek és a gyakornoknak;

- támogatást nyújtani a gyakornoknak az általa ellátott pedagógus – munkakörrel kapcsolatos tevékenységében, melyek az alábbiak:
 - az iskola helyi tantervében és pedagógiai programjában, a munkaköri feladataira
 - vonatkozó előírások értelmezése és szakszerű alkalmazása
 - a tanítási (foglalkozási) órák felépítésének, az alkalmazott pedagógiai módszereknek, tanításhoz alkalmazott segédleteknek, tankönyveknek, taneszközöknek (foglalkozási eszközöknek) a célszerű megválasztása
 - a tanítási (foglalkozási) órák előkészítésével, megtervezésével és eredményes megtartásával kapcsolatos írásbeli teendők ellátása, valamint • a minősítő vizsgára való felkészülés.
- Szükség szerint, de negyedévenként legalább egy, legfeljebb négy alkalommal látogatni a gyakornok tanítási (foglalkozási) óráját, és ezt követően óramegbeszélést tartani, továbbá, amennyiben a gyakornok igényli, hetente konzultációs lehetőséget biztosítani számára. Együttműködés valósul meg a hallgatói gyakoroltatás során, az egyéni összefüggő szakmai gyakorlat keretében megvalósuló tanórai hospitálások megszervezésében, osztályfőnöki feladatok gyakoroltatásában.

A munkaközösség-vezetők tanácsa évente legalább két alkalommal tart megbeszélést. Tagjai: az intézményegység-vezető, a helyettese és a munkaközösség-vezetők. A munkaközösség-vezetők a döntéselőkészítésekbe a munkaközösség tagjainak véleményét kikérik, és a döntések meghozatala után tájékoztatják a munkaközösség tagjait.

Értekezletet csak tanítási időn kívül lehet tartani, az érintetteknek a részvétel kötelező.

1.6 Az intézményi döntési folyamatokkal kapcsolatos tanulói részvételi jog gyakorlásának rendje

A Köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 46. §-a alapján a tanuló joga, hogy az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt nyilvánítson minden kérdéssel, az őt nevelő és oktató pedagógus munkájáról, az iskola működéséről, továbbá tájékoztatást kapjon a személyét és tanulmányait érintő kérdésekről, valamint e körben javaslatot tegyen, továbbá kérdést intézzon az iskola, a kollégium vezetőihez, pedagógusaihoz, a szülői szervezethez, a diákönkormányzathoz. A feltett kérdésre legkésőbb a megkereséstől számított tizenöt napon belül – a szülői szervezettől a tizenötödik napot követő első ülésen – érdemi választ kapjon.

Az intézményi döntési folyamatokban a 20/2012. EMMI rendelet 120. §-a értelmében a tanulók több mint ötven százalékának részvételével megválasztott iskolai diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni, be kell szerezni:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt az adatkezelési szabályzat elkészítésénél, módosításánál,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása előtt,
- a fegyelmi eljárás során, a fegyelmi tárgyalás előtt,
- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához,
- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben,
- a fakultatív hit- és vallásoktatás idejének és helyének meghatározásához

Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni, és az előterjesztést, valamint a meghívót – ha jogszabály másképp nem rendelkezik – a tárgyalás határnapját legalább tizenöt nappal megelőzően meg kell küldeni a diákönkormányzat részére

1.7 A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Egészségnevelési program

A program célkijelölésénél meghatározó a tanulók egészségkultúráltsága, mely magába foglalja a diákok:

- egészségi állapotjellemzőit;
- az egészséggel, az egészséges életmóddal kapcsolatos tudását;
- a leggyakoribb, nem fertőző betegségeket eredményező rizikófaktorok ismeretét.

1.7.1 Az egészségnevelési program célja

- Hogy a tanulók:
 - pozitív egészségmagatartást támogató ismereteket birtokoljanak,
 - olyan életvezetési készségekkel rendelkezzenek, amelyekkel képessé válnak az egészségüket meghatározó tényezők felügyeletére, egészségük javítására, egészségvédő alternatívák választására,
 - az egészséges életmódot, az erkölcsös és konstruktív életvitelt értéként fogadják el.

- Olyan fizikai és pszichoszociális környezet biztosítása, ahol a tanulók egészségtudata fejleszthető, bizonyos egészségügyi problémák kezelhetők, s ahol az emberi kapcsolatok minősége egészségmegtartó.
- A pedagógusok egészségismeretének bővítése, korszerűsítése, kompetenciájuk erősítése az egészségnevelésben.
- A tanulók egészségnevelésével a prevenció tevékenység kiszélesítése szülői, rokoni, ismerősi és baráti körben.

1.7.2 Az egészségnevelési program ajánlott témakörei

- egészség – betegség, időben orvoshoz fordulás;
- az egészséges táplálkozás;
- testmozgás;
- társas kapcsolatok, női és férfiszerep;
- szeretet, szerelem, szexualitás, családi életre nevelés;
- konfliktuskezelés – stressz-oldás, önismeret;
- segítséggel élők és hátrányos helyzetűek;
- napirend – szabadidő helyes felhasználása;
- testi és személyi higiéné;
- káros szenvedélyek – helyes döntések;
- egészséges környezet és védelme;
- balesetek megelőzése – elsősegélynyújtás.

1.7.3 Az egészségnevelési program személyi erőforrásai

Az egészségnevelési program összeállítása és működtetése megosztott felelősségű nevelési feladat.

Végrehajtásának alapja a partneri kapcsolatok feltérképezése és ismerete.

1.7.4 Az egészségnevelési program megvalósítását segítő belső erőforrások

Humán erőforrások	Feladat	Erősségek
Iskolavezetés	Támogatja az egészségfejlesztési és egészségnevelési programot. Minőségi munkaként értékeli az erre irányuló tevékenységet. Ösztönző rendszert dolgoz ki. Aktívan részt vesz az egyes programokon.	Hiteles személyek a diákok és a pedagógusok számára.
Pedagógusok	Kidolgozzák és a tananyagba beépítve tanítják az egyes egészségfejlesztéssel és neveléssel kapcsolatos tartalmakat.	Minden kolléga felvállalja a témával kapcsolatos feladatokat. Személyes példamutatás az egészséges életmód területén.

	Szakmai, módszertani tudásukkal segítik a program megvalósulását. Továbbképzéseken való részvétel.	
Egészségnevelési munkacsoport	Elkészíti a pedagógiai programnak megfelelően az éves egészségnevelési tervet, segíti és koordinálja annak megvalósítását. Dokumentációs és értékelő munkát végez, pályázatokat ír, kapcsolatot tart a külső erőforrásokkal.	Összehangolja a munkát: témahét, versenyek, akciók, tréningek, egészségnap, stb.
Osztályfőnöki munkaközösség	Évfolyamokra lebontva foglalkozik az egészségneveléshez és egészségfejlesztéshez kötődő nevelési feladatokkal. Éves tervezeteiben 5 óra, kötelezően az egészséges életmódhoz kapcsolódó témát dolgoz fel.	Lehetőséget ad osztályközösségi szinten az aktuális témák azonnali megbeszélésére.
Testnevelés munkaközösség	Sportszakmai ismeretekkel – igény szerint – differenciáltan segítik a diákok mozgásprogramjának megtervezését.	Szakmai kompetencia. Személyes hatás.
Iskolapszichológus és az iskolai szociális segítő	Az egészségnevelési munkacsoport egyik vezetője. Segíti a tervező és szervező munkát.	Napi kapcsolata van a diákokkal, az egyedi problémákat azonnal kezeli.
Iskolaorvos, védőnő	Tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, szűrővizsgálatok. Ismereteket nyújt az életmód és a betegségek összefüggéseiről, „iskolai diagnózist” készít. Felvilágosító előadást tart a serdülőkori változások problémáiról, a szenvedélybetegségekről.	Szakmai kompetencia. Személyes ráhatás.
Iskolaorvos mellett működő védőnői szolgálat	Tervezi és szervezi a diákok szabadidős foglalkozásait az egészséges életmód jegyében.	Napi kapcsolat a diákokkal, tanárokkal.
Technikai dolgozók	Támogatják a tanári munkát, segítik az egészséges környezet megteremtését.	Tiszta, barátságos, kulturált környezet biztosítása.
Diákok (9 – 12. évfolyam)	A programban sokoldalúan vesznek részt: mint hallgatóság, tevékeny szerepvállalás, önálló kutatások, versenyek, stb. Kortárs kapcsolatokban rejlő pozitív lehetőségek kiaknázása.	Valamennyi diák érintett – közösségi erő. Partnerség a felnőtt résztvevőkkel. Szemléletformálás.

1.7.5 Az egészségnevelési program megvalósítását segítő külső erőforrások

Humán erőforrások	Feladat	Erősségek
Szülők	Programok megvalósításának segítése, támogatása, aktív részvétel.	Tevékeny részvétel, szemléletük formálódása.
Iskolaorvos mellett működő védőnői szolgálat	Éves ütemezésben, évfolyamszinten, előre meghatározott témákat feldolgozó programok lebonyolítása.	Szakmai felkészültség. Osztályfőnöki munka segítése.
Iskolaorvos mellett működő védőnői szolgálat	Aktuális témajavaslat, választható előadások.	Szakmai felkészültség. Osztályfőnöki munka segítése.
Család – és Gyermekjóléti Központ, Nevelési Tanácsadó, Családsegítő Szolgálat	Segítségadás konkrét államigazgatási ügyekben., a jelzőrendszer működtetésével kapcsolatos feladatok támogatása, a szociális segítők biztosítása.	Felmérések készítése, szakmai rendezvények szervezése.
Nemzeti Népegészségügyi Központ	Segítségadás az iskolai egészségvédelmi és egészségfejlesztési munkához.	Egészségügyi programok szervezése és lebonyolítása.
Rendvédelmi szervek	Bűnmegelőzési programok közös kimunkálása. Jogi, gyermek és ifjúságvédelmi, rendészeti előadások tartása.	Programok szervezése, lebonyolítása.

1.7.6 Az egészségnevelési program módszerei és eszközei

Az eszközök és módszerek megválasztása során általános ajánlasként fogalmazódik meg, hogy az:

- életszerű, motiváló, tevékenység- és élményközpontú legyen;
- feleljen meg a tanulók életkorának;
- pozitív életszemléletet adjon;
- együttműködésre épüljön;
- sok játékos elemet tartalmazzon.

Ezeknek a kritériumoknak felel meg pl. a vita-módszere, a projekt munka, a kísérletezés, a megfigyelés, az ötletbörze, a szituációs- és szerepjátékok, a gyűjtőmunka, a vetélkedő, iskolaújság szerkesztés.

1.7.7 A program megvalósulásának szinterei

A tanórán belüli programok a NAT-ban meghatározott elvek alapján szerveződnek:

- biológia óra,
- osztályfőnöki óra,

- testnevelés óra,
- nem egészségnevelés-tartalmú tantárgyak esetén a helyi tantervben megfogalmazottak szerint.

A tanórán kívüli tevékenységek komplex foglalkozásokat ölelnek fel, melyek kiegészíthetik a tanórai programokat:

- szakkörök, előadások, filmvetítések, versenyek, pályázatok,
- projekt munka,
- kortárs oktatók programjai,
- tanórán kívüli sportfoglalkozások,
- erdei túrák,
- tanévi témanap.

1.7.8 A továbbhaladás szempontjából kiemelt jelentőségű egészségnevelési program hatékonyságmérése, értékelése

A mérés négy szintet céloz meg a hozzájuk kapcsolódó technikák segítségével:

1. Tudatosság, vállalás szintjének mérése:
 - kérdőív, interjú, egyéni megfigyelés,
 - érdeklődés felmérése.
2. Ismeret– vagy attitűdváltozás mérése:
 - kérdőív,
 - beszélgetés az érintettekkel,
 - megfigyelés, mely a valós élethelyzetekhez való alkalmazkodást célozza meg.
3. Magatartásváltozás mérése:
 - különböző szituációkban a viselkedés megfigyelése,
 - időszakos „leltár” a magatartásformákról és attitűdváltozásokról.
4. Az egészségi állapotváltozás mérése:
 - egészségügyi mérések (kockázati típustól függően)
 - egészségügyi statisztikák készítése
 - önértékelés az elért változásokról
 - SWOT-analízis
 - NETFIT

Az értékelés folyamatosan, az adott programot követően, illetve meghatározott kimeneti pontokon, az adott évfolyam végén történik. A program sikerét a különböző „bemeneti” tényezők és a környezeti feltételek erősen befolyásolják, így elengedhetetlen a „hozzáadott pedagógiai érték” vizsgálata. Miután

az értékelés „fogyasztóvédelmi szemléletű”, egyaránt meghatározó a tanulók, a szülők és a pedagógusok elégedettségének mérése.

1.8 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási ismeretek szerves részét képezik a NAT kompetenciaterületi tudásanyagának, ahogyan ez az eddigiekben oktatott tantárgyi tartalmak közül az osztályfőnöki, egészségtan, biológia tematikához is köthető, így onnan is átemelhetők a konkrétumok.

Lényeges, hogy ez a témaanyag az iskolai éves munkatervvel koegzisztens módon kerüljön kidolgozásra, pontosabban a munkaterv kövesse a pedagógiai programot.

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Az elsősegélynyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul.

Egy elsősegély tanfolyam nagyban növeli az önbizalmat és cselekvőképességet. Az ott kapott alapos felkészítés segít uralkodni az érzelmeken, és sok nehéz helyzeten átsegít. Az iskolai balesetek számának utóbbi időben való növekedése, valamint a sérültek szakszerű ellátása, megkívánja, hogy az iskolai oktatásban nagyobb hangsúlyt kapjon az elsősegélynyújtás. Lehetőség van egészségtan-, osztályfőnöki-, biológia-, órákon, szakkörökön az ismeretek elsajátítására.

Jó alkalmat teremtenek az iskolai egészségnapok nagyszámú tanulócsoport előtti szemléltető elsősegélynyújtó ismeretanyag bemutatására.

Minden osztály számára fontos, hogy az iskola megfelelő számú elsősegélynyújtó ládával rendelkezzen, melyet nemcsak a mindennapok, de a kirándulások, és egyéb rendezvények (pl. hulladékgyűjtés során) alkalmával is tudnak használni.

1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók:

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;

- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit;
 - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.
3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:
- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
 - tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
 - támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.
4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
- a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

Tantárgy	Elsősegély-nyújtási alapismeretek
Biológia	- rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
Kémia	- mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
Fizika	- égési sérülések - forrázás
Testnevelés	- ízületi rándulás - izomhúzódás - felületi hámsérülések - szédülés

- Az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők és segítségnyújtás baleseteknél; mentők hívásának helyes módja; az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő), valamint orvostanhallgatók segítségének igénybevétele az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatos osztályfőnöki órák megtartásában.
5. Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- szakkörök (Ifjúsági Vöröskereszt, elsősegély-nyújtó);
- minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával;
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése.
- Gimnáziumunkban elsősegélynyújtó csapat működik, tevékenységüket a pécsi kutatómentő és tűzoltó egyesülettel együttműködve végzik, saját munkaterv alapján vesznek részt az iskolai elsősegélynyújtási feladatokban.

1.9 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Az iskolai vizsgák

Az intézményben leteendő állami vizsgák (érettségi vizsga) lebonyolításának, értékelésének és ügyvitelének rendelkezéseit a köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény, a 20/2012. évi EMMI rendelet és az Országos Érettségi Vizsgakövetelmények határozzák meg.

Belső vizsga lehet különbözeti, beszámoltató, osztályozó-, javító- és pótlóvizsga.

Az osztályzatok megállapításához kötelező vizsgát tennie:

- az egyéni munkarend szerint tanulóknak
- a tantervi követelményeknek egy tanévnél (az előírtnál) – engedéllyel – rövidebb idő alatt eleget tévő tanulóknak,
- jogszabályban meghatározott időnél többet mulasztott, s emiatt érdemjeggyel nem osztályozható tanulóknak, amennyiben azt a nevelőtestület számára engedélyezi; vagy félévkor kötelező módon, ha a hiányzása a meghatározott mértéket már addigra meghaladta, és érdemjeggyel nem osztályozható,
- másik iskolából való átvétel esetén, ha azt az iskola vezetője előírja,
- előzetes kérelemre: független vizsgabizottság előtti vizsga esetén.

1.9.1 Az iskolánk tanulói számára szervezett belső vizsgák

A belső vizsgák időpontját az intézmény éves munkaterve tartalmazza. A 20/2012. (VIII.31) EMMI rendelet rendelkezésének megfelelően, valamennyi vizsgatárgy esetén a tanuló mind írásbeli, mind szóbeli vizsgát köteles tenni az alábbiak szerint:

Az írásbeli vizsga

- Az írásbeli vizsga időtartama tantárgyanként és évfolyamonként maximum 60 perc.
- Az írásbeli vizsgán tanári felügyeletet kell biztosítani.

A szóbeli vizsga

Egy-egy vizsgatantárgyból a feleltetés időtartama 15 percnél nem lehet több. A szóbeli felelet előtt 30 perc felkészülési időt kell biztosítani. Kivételt képeznek az élő idegen nyelvi feleletek. A bizottság tagjai a tétellel kapcsolatban kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte vagy a tétel kifejtésében elakadt. A vizsgázót nem szabad félrevezetni, gondolkodásában, a tétel kifejtésében megzavarni. A vizsgázó a tétel kifejtésében akkor szakítható félbe, ha a rendelkezésére álló idő letelt.

Távolmaradás vagy távozás a vizsgáról

Azt a vizsgázót, aki írásbeli dolgozatát vagy szóbeli vizsgáját neki felróható okból elmulasztotta vagy abbahagyta, úgy kell tekinteni, mint akinek a vizsgája nem sikerült.

Ha indokoltan szakítja meg a vizsgát, a bizottság határoz arról, hogy mikor és milyen feltételekkel fejezheti be azt.

Javítóvizsgák

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64. § (7) alapján Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
 - az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról neki felróható okból elkészik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik, illetve ilyen vizsgán elégtelen osztályzatot kap.
- A javítóvizsgára utasított tanuló az intézményegység-vezető által augusztus 15. és 31. között meghatározott napon köteles megjelenni.
 - A javítóvizsga napját a honlapon hozzuk nyilvánosságra. A javítóvizsga idejéről és a javítóvizsgával kapcsolatos tudnivalókról a tanuló szülője a bizonyítványosztáskor írásban értesítést kap. Ha a tanuló a javítóvizsgát felróható okból elmulasztja, tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja.
 - A javítóvizsga tananyaga az adott tanítási időszak (félév, tanév) adott osztályra elfogadott, helyi tantervben megfogalmazott követelményeire (ismeretek, készségek, képességek) alapoz.
 - Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az intézményegység-vezető engedélyezheti, hogy a tanuló az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

Különbözeti, beszámoltató és osztályozóvizsgák

Különbözeti vizsga

- Más iskolából történő átvétel vagy osztálytípus váltás esetén az átvétel feltétele az adott osztály tantárgyi profiljának megfelelő szakirányú tárgyakból tett sikeres különbözeti vizsga és az osztály tanulmányi átlagának elérése.

- A szaktanár, ha a tanuló a szabadon választott érettségi előkészítő órák tekintetében szintet vált, különbözeti vizsga letételét kérheti.

Osztályozóvizsga

Osztályozóvizsga letétele a Rendelet 51. és 64. §-ban foglaltak betartásával annak a tanulónak engedélyezhető, aki:

- az iskola vezetőjének engedélyével (indokolt esetben) egy vagy több tantárgyból tanulmányi kötelezettségeit az előírtnál rövidebb idő alatt kívánja teljesíteni;
- az iskola vezetőjének engedélyével az iskolában kötelezően nem tanult tantárgyból érdemjegyet kíván szerezni;
- *250 órát meghaladó hiányzást ért el vagy adott szakórát 30%-ban nem látogatott*, ha a tantestület a törvény által biztosított lehetőségek figyelembevételével erre lehetőséget ad;
- ha egyéni munkarend szerint tanuló
- előrehozott érettségi vizsgára jelentkezik

Az osztályozóvizsgára jelentkezni írásban, az intézmény által elkészített formanyomtatványon lehet. A nyomtatvány letölthető a babits.pte.hu/dokumentumok webhelyen.

A jelentkezési lapon meg kell adni:

- a tanuló nevét, osztályát,
- azt a tantárgyat / tantárgyakat, melyből / melyekből osztályozóvizsgát kíván tenni,
- az osztályozóvizsgával érintett tantárgy / tantárgyak azon évfolyamát / évfolyamait, melyből / melyekből vizsgázni kíván,
- a jelentkezéskor a tantárgyat / tantárgyakat tanító pedagógus nevét.

A jelentkezési lapon a szaktanár(ok) és az osztályfőnök aláírásukkal jelzi(k), hogy tudomásuk van a tanuló szándékáról. A jelentkezési lapot a 18 éven aluli tanuló esetében a szülőnek is alá kell írnia.

A jelentkezést írásban le lehet mondani az osztályozóvizsga kitűzött időpontja előtt 5 munkanappal. Ezt követően a vizsgát lemondani már nem lehet, és ha a tanuló neki felróható okból nem jelenik meg, akkor javítóvizsgát kell tennie.

A vizsgára történő jelentkezést az intézményegység vezetője fogadja el és engedélyezi.

Eredményes osztályozóvizsgát követően a tanulónak lehetősége van, hogy a választott tantárgyak óráit osztályozási kötelezettség nélkül továbbra is látogassa.

Beszámoltató vizsga

A tanítási foglalkozások látogatása alól alkalmasszerűen, időszakosan vagy állandóan felmentett tanulók az engedélyezéskor megállapított időben és módon a szaktanárnak beszámolási kötelezettséggel tartoz-

nak. Témazáró dolgozat hiányában a diák a féléves vagy éves tananyagból beszámoltató vizsgára kötelezhető. A beszámoltatásnak olyan mélységűnek kell lennie, hogy a tanuló egyértelmű szummatív értékelését lehetővé tegye, az osztályzat megállapítását kellően elősegítse.

Különbözeti, beszámoltató és osztályozóvizsga időpontjai, tartalma

Különbözeti, beszámoltató és osztályozóvizsga a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet alapján tanévenként kétszer tehető.

- Különbözeti és beszámoltató vizsgákat az első és a második félév végén, illetve a javítóvizsgák időszakában tartunk. A vizsgák időpontjáról a tanulót a jelentkezéskor tájékoztatni kell. Az egyéni munkarend szerint tanulók osztályozóvizsgáira szintén ezekben az időszakokban kerül sor.
- A különbözeti és beszámoltató vizsgák tananyaga az adott tanítási időszakban az adott osztályra elfogadott helyi tantervnek az átvétel idejéig tanított része, illetve annak a beszámoltató vizsgára a szaktanár által kijelölt része.
- Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig azért nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére az intézményegység vezetőjétől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.
- Előrehozott érettségi vizsgát tenni kívánók számára osztályozóvizsgát az érettségi időszakhoz igazodva tartunk.
 - A tavaszi vizsgára jelentkezés (kiskorú tanuló esetén) a szülő által aláírt kérvénnyel történik. A vizsgára február 15-ig lehet jelentkezni, a vizsgákat április harmadik hetére szervezzük. Az őszi érettségi vizsgára jelentkezéshez szükséges osztályozóvizsgára jelentkezés (kiskorú tanuló esetén) a szülő által aláírt kérvénnyel történik. Az osztályozóvizsgára az őszi érettségi vizsgát megelőző tanév május végéig lehet jelentkezni, a vizsgákat augusztus utolsó hetére szervezzük.
 - Jelentkezni a „Jelentkezési lap” kitöltésével, annak a szaktanárral (szaktanárokkal) és az osztályfőnökkel való aláíratása után az iskola titkárságán lehet. A tanulók tájékoztatása az iskolavezetés és a szaktanárok közös feladata. A nyomtatvány letölthető a <https://ba-bits.pte.hu/media/dokumentumok> web helyen.
 - A tanulók számára a vizsga tartalma az adott tantárgy helyi tantervben rögzített tananyaga.
 - Amennyiben a tanuló több tanév anyagából kíván vizsgázni, ezt az írásbeli vizsgán, vizsgarészben különböző feladatlapokon oldhatja meg, melyekből egy napon maximálisan kettőt kaphat.
 - A több évfolyam tananyagából vizsgázó tanuló szóbeli vizsgán is több feladatot old meg az előírt pihenőidő betartásával.

- A különböző érdemjegyek a tanuló különböző évfolyamokra szerzett év végi osztályzatai.

Pótlóvizsgák

- Pótlóvizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.
- Az intézményegység-vezető hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótlóvizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők.
- A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításaig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

A Javító-, különbözeti, beszámoltató, osztályozó- és pótlóvizsgák értékelési rendje

A vizsgák végső osztályzatait az alábbi százalékos sávok szerint állapítjuk meg:

- 85%-tól jeles
- 70%-tól jó
- 55%-tól közepes
- 40%-tól elégséges
- 40% alatt elégtelen

A vizsga két részből áll, az értékelés az írásbeli vizsgarész eredményének 60%-os és a szóbeli vizsgarész eredményének 40%-os arányú beszámításával történik. Matematika tantárgyból az írásbeli és szóbeli rész százalékos arányát 80% és 20 %-ban határozzuk meg.

Az idegen nyelvi osztályozóvizsgákra vonatkozó külön rendelkezések

- A vizsga tartalma és hossza a különböző nyelvek esetében megegyezik. Az írásbeli hossza 60 perc, a szóbeli legfeljebb 15 perc évfolyamonként.
- Az írásbeli vizsga méri az olvasásértést, a nyelvhelyességet, a hallásértést és az íráskészséget.
- A szóbeli vizsga témákhoz kötött rövid beszélgetés (témakifejtés), képleírás és/vagy rövid szituációs feladat.
- A vizsgafeladatok kidolgozását és egy feladatbank létrehozását az idegen nyelvi munkaközösségek végzik a munkaközösség-vezetők irányításával.

A 11. évfolyam tanulói számára év végi szóbeli vizsga történelemből

A vizsga időpontját az éves munkaterv tartalmazza (május-júniusban osztályonként történik előzetes beosztás alapján).

Az év végi osztályzatba háromszoros értékű jegyként számítjuk be a vizsgán elért eredményt.

A témaköröket a munkaközösség szeptember közepéig hozza nyilvánosságra.

A 9. nyelvi előkészítő évfolyam tanulói számára év végi szóbeli vizsga angol és német nyelvből

A vizsga időpontját az éves munkaterv tartalmazza (május-júniusban történik előzetes beosztás alapján). Az év végi osztályzatba kétszeres értékű jegyként számítjuk be a vizsgán elért eredményt. A témaköröket a munkaközösség szeptember közepéig hozza nyilvánosságra.

1.9.2 Az iskolánk tanulói számára szervezett állami vizsgák

Érettségi vizsga

A tanuló érettségi vizsgát az érettségi vizsgaszabályzatban foglaltak szerint tehet.

Előrehozott érettségi vizsgára a tanulói jogviszony fennállása alatt, de a középiskolai tanulmányok teljes befejezése előtt van lehetőség a 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet. előírásai alapján, ha a tanuló a választott érettségi tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelményeket teljesítette.

Szintemelő érettségi vizsga: a tanuló az érettségi bizonyítvány átadásáig a már korábban sikeresen teljesített középszintű érettségi vizsgát adott tantárgyból emelt szinten megismételheti.

Az érettségi vizsgákra történő jelentkezés helye és formája törvényileg szabályozott. Az előrehozott, illetve a szintemelő érettségi vizsgákra történő jelentkezést mindenképpen előzze meg a választott tantárgyat tanító tanárral való konzultáció.

1.9.3 DSD vizsga

Iskolánk a DSD (Deutsches Sprachdiplom der Kultusministerkonferenz zweite Stufe) német nyelv-vizsga vizsgáztatási jogával rendelkező iskola.

A vizsgát 12. évfolyamos diákjaink tehetik le. A vizsga ingyenes.

A Német Szövetségi Köztársaságban történő felsőfokú tanulmányok elengedhetetlen feltétele a diploma megléte. A diploma Magyarországon az eredménytől függően B2 vagy C1 típusú magyar állami nyelv-vizsgára honosítható.

A vizsga négy nyelvi készséget mér: olvasott szöveg értését, hallott szöveg értését, írásbeli kommunikációt (fogalmazás) és a szóbeli kommunikációt.

A DSD II vizsga kerettantervi ajánlásai a helyi német tanterv részét képezik. A vizsga lebonyolítása a DSD II vizsgaszabályzat szerint történik.

1.10 A felvétel és az átvétel helyi szabályai

1.10.1 A felvételi szabályok

Iskolánk minden osztályába felvételi vizsga alapján lehet bekerülni. Az írásbeli vizsgák időpontját az adott tanév rendjéről szóló miniszteri rendelet, a szóbeli meghallgatások időpontját iskolánk munkaterve határozza meg.

A felvételi három részből áll, ezen együttesen maximálisan 200 felvételi pont szerezhető. Ebből:

- legfeljebb 50 felvételi pont: az általános iskolai tanulmányi eredmények (7. év vége, 8. első félév) alapján a bizonyítványban, illetve a félévi értesítőben szereplő öt tantárgy: magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, egy választott idegen nyelv, és egy választott természettudományos tantárgy (biológia, fizika, kémia, földrajz) vagy a komplex természettudomány.
- legfeljebb 100 felvételi pont: a központi matematika és magyar írásbeli eredmények,
- és legfeljebb 50 felvételi pont az osztálytípusnak megfelelő tantárgy(ak)ból iskolánk által szervezett szóbeli vizsga eredménye alapján.

A szóbeli felvételi eljárás keretében kizárólag az általános iskolai tanulmányok során minden tanuló által elsajátítható kerettantervi tananyag alapján készített felvételi kérdések és feladatok szerepelnek.

Pontazonosság esetén elsőként a központi írásbeli pontszámok, másodsorban a szóbeli pontszámok közötti különbségek, harmadsorban a hozott tanulmányi pontszámok alapján differenciálunk.

Automatikusan elutasításra kerül és a szóbeli felvételi vizsgán már nem vehet részt az a tanuló,

- akinek a központi írásbeli vizsgán matematikából és magyar nyelvből elért összeredménye nem éri el a 40 pontot, valamint egyik tantárgyból sem lehet 13 pontnál kevesebb az elért központi írásbeli vizsgaeredménye.
- akinek az általános iskolából hozott pontja nem éri el a 40 pontot.
- aki a sportágismereti alkalmassági vizsgán alkalmatlannak minősül és/vagy az egészségügyi állapotról szóló orvosi igazolást nem csatolta a jelentkezési lapjához (kizárólag az általános sportágismereti osztály (0001) esetében).

Az eredményes beiskolázás érdekében, a jelentkező 8. osztályos tanulóknak felvételi előkészítőt tartunk. Az előkészítők számát és azok időpontját az éves munkaterv tartalmazza, az iskolai honlapon hozzuk nyilvánosságra.

A foglalkozásokon történő részvétel ingyenes, de előzetes regisztrációhoz kötött. Jelentkezni iskolánk honlapján a nyílt napot követően, illetve az első előkészítő alkalmával lehet.

A szóbeli felvételi elbeszélgetés alól mentesítjük azokat a tanulókat, akik:

- a megjelölt osztályprofillal összhangban lévő, a köznevelésért felelős minisztérium által támogatott városi 1-3., a megyei versenyeken 1-5. és az országos tanulmányi versenyeken az 1-10. hely valamelyikét elérték,
- az iskolánk által szervezett előkészítő foglalkozásokon, tanulmányi versenyeken kiemelkedő teljesítményt nyújtottak.
- testnevelés alkalmassági vizsga alól mentességet csak az előkészítő foglalkozásokon nyújtott teljesítmény alapján adunk

1.10.2 A továbbhaladás feltételei a PTE Gyakorló Általános Iskola, Gimnázium és Óvoda nyolcadikos tanulói számára

A PTE Gyakorló Általános Iskola, Gimnázium és Óvoda tagintézményeibe járó és intézményegységünkben továbbtanulni szándékozó tanuló a következő módon nyerhet felvételt intézményünkbe:

- Nem kell megírni a központi írásbelit annak a tanulónak, akinek a gimnázium vezetője november végéig megajánlja a felvételt korábbi eredményei (versenyek, tanulmányi eredmények) elismeréseképpen osztályfőnöke/tagintézmény-vezetője ajánlása alapján.
- Szóbeli felvételi mentességet kap az intézményünkben első helyen megjelölt osztályba a tanuló, ha központi írásbeli eredménye magyarból és matematikából is eléri az intézményegységünkben megírt és javított központi írásbelik átlagát, továbbá teljesíti az egyes osztálytípusokra vonatkozó egyéb követelményeket:
 - az általános kerettantervre épülő helyi tantervű, sportágismereti emelt óraszámú osztályba jelentkező tanuló 7. év végi és 8. félévi osztályzatainak átlaga testnevelés tantárgyból 5;
 - az általános kerettantervre épülő helyi tantervű, angol emelt óraszámú osztályba jelentkező tanuló 7. év végi és 8. félévi osztályzatainak átlaga angol nyelvből 5;
 - az általános kerettantervre épülő helyi tantervű, német emelt óraszámú osztályba jelentkező tanuló 7. év végi és 8. félévi osztályzatainak átlaga német nyelvből legalább 4,5;
 - az általános kerettantervre épülő helyi tantervű, biológia-fizika/kémia emelt óraszámú osztályba jelentkező tanuló 7. év végi és 8. félévi osztályzatainak átlaga biológiából és fizikából/ kémiából vagy a komplex természettudományból legalább 4,5;
 - az általános kerettantervre épülő helyi tantervű, matematika-digitális kultúra/fizika emelt óraszámú osztályba jelentkező tanuló 7. év végi és 8. félévi osztályzatainak átlaga matematikából és digitális kultúrából/fizikából legalább 4,5;
 - az általános kerettantervre épülő helyi tantervű, humán tantárgyak emelt óraszámú osztályba jelentkező tanuló 7. év végi és 8. félévi osztályzatának átlaga magyar nyelv és irodalom és történelem tantárgyakból legalább 4,5.
 - elégséges osztályzata 7. osztályban év végén és 8. osztályban félévkor sem lehet;

- tanulmányi átlagának 7. osztályban év végén és 8. osztályban félévkor a felvételi pontszámításban figyelembe vett tárgyak esetében (5 tantárgy: magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, egy választott idegen nyelv, és egy választott természettudományos tantárgy (biológia, fizika, kémia, földrajz) vagy a komplex természettudomány) legalább 4,5-nek kell lennie;
- magatartás, szorgalom jegye legyen legalább jó.
- Rendes felvételi eljárás keretében.

1.10.3 Az iskolánkban alkalmazott átvételi szabályok

Az átvételről történő döntés intézményegység-vezetői jogkör.

Átvétel csak akkor lehetséges, ha az adott osztály tanulóinak száma nem éri el a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4. számú mellékletében meghatározott maximális létszámot, és a tanuló tanulmányi átlaga eléri az osztály előző időszaki tanulmányi átlagát. Az átvételről szükséges az osztályfőnök véleményét is kikérni.

Az átvételt kérő tanulók – az osztályban, a kerettantervben meghatározott minimális óraszámoknál magasabb időkeretben tanított tárgyakat tanító tanárok által meghatározottak szerint – az átvételt megelőzően különbözeti vizsgára kötelezhetők.

2 Az iskola helyi tanterve

2.1 A választott kerettanterv megnevezése

Intézményünk a helyi tantervet az alábbi kerettantervek átvételével készítette el:

- Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára
- Kialakításánál figyelembe vettük:
- 110/2012. (VI.4.) Kormányrendelet – NAT
- 100/1997. (VI.13.) Kormányrendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról
- 40/2002. (V.24.) OM rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről

A tantárgyak helyi tanterve (melyek az intézményegység pedagógusai számára az iskolai honlap csak számukra elérhető j meghajtóján található) tartalmazza:

- a választott tantárgyi kerettanterv megjelölését,
- a választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát,
- az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez alkalmazott fejlesztési feladatokat és követelményeket,

- az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elveit,
- a tanulók tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módját, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formáit.

A helyi tantervek megtekintése iskolán kívüli személynek az adott szaktanárok, munkaközösségvezetők segítségével lehetséges.

2.2 Az iskolában tanított kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámai

Az iskolánkban alkalmazható óraszámokat a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 27. §a és 6. számú melléklete, a 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról 8. §-a, valamint a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet 3. melléklete határozza meg.

Az osztályok óraszámai a 2020/2021-es tanévtől: gimnázium, sportágismeret

Tantárgyak	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	5
I. idegen nyelv	3	3	4	4
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	4
Történelem	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek				1
Biológia	2	3		
Fizika	2	3		
Kémia	2	1		
Földrajz	2	1		
Természettudomány			2	
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Művészetek				
Ének-zene				
Dráma és színház			1	
Média				1
Vizuális kultúra				
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
<i>Kötött célú órakeret</i>			2	2
Kerettantervi kötelező alapóraszám	32	32	30	29
Kötelező alapóraszám	32	32	30	29
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	4	5
Kerettantervi maximális alapórakeret	34	34	34	34
Maximális órakeret	34	34	34	34

Az osztályok óraszámai a 2020/2021-es tanévtől: gimnázium, angol

Tantárgyak	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	5
I. idegen nyelv	5	5	6	6
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	4
Történelem	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek				1
Biológia	2	3		
Fizika	2	3		
Kémia	2	1		
Földrajz	2	1		
Természettudomány			2	
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Művészetek				
Ének-zene				
Dráma és színház			1	
Média				1
Vizuális kultúra				
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
<i>Kötött célú órakeret</i>				
Kerettantervi kötelező alapóraszám	32	32	30	29
Kötelező alapóraszám	34	34	30	29
Szabadon tervezhető órakeret			4	5
Kerettantervi maximális alapórakeret	34	34	34	34
Maximális órakeret	34	34	34	34

Az osztályok óraszámai a 2020/2021-es tanévtől: gimnázium, német

Tantárgyak	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	5
I. idegen nyelv	5	5	6	6
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	4
Történelem	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek				1
Biológia	2	3		
Fizika	2	3		
Kémia	2	1		
Földrajz	2	1		
Természettudomány			2	
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Művészetek				
Ének-zene				
Dráma és színház			1	
Média				1
Vizuális kultúra				
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
<i>Kötött célú órakeret</i>				
Kerettantervi kötelező alapóraszám	32	32	30	29
Kötelező alapóraszám	34	34	30	29
Szabadon tervezhető órakeret			4	5
Kerettantervi maximális alapórakeret	34	34	34	34
Maximális órakeret	34	34	34	34

Az osztályok óraszámai a 2021/2022-es tanévtől:
gimnázium, biológia-fizika vagy biológia-kémia nyelvi előkészítővel

Tantárgyak	9/NY		9.		10.		11.		12.	
	fizika	kémia	fizika	kémia	fizika	kémia	fizika	kémia	fizika	kémia
Magyar nyelv és irodalom	1	1	3	3	4	4	4	4	4	4
I. idegen nyelv	10	10	3	3	3	3	4	4	4	4
II. idegen nyelv	8	8	3	3	3	3	3	3	3	3
Matematika	1	1	3	3	3	3	3	3	3	3
Történelem			2	2	2	2	3	3	3	3
Állampolgári ismeretek									1	1
Biológia	2	2	2	2	4	4	2	2	2	2
Fizika	2		4	2	4	3	2		2	
Kémia		2	2	4	1	2		2		2
Földrajz			2	2	1	1				
Ének-zene			1	1	1	1				
Vizuális kultúra			1	1	1	1				
Művészetek										
Ének-zene										
Dráma és színház							1	1		
Média									1	1
Vizuális kultúra										
Digitális kultúra	3	3	2	2	1	1	2	2		
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki			1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Kötött célú órakeret</i>										
Kerettantervi kötelező alapóraszám	32	32	32	32	32	32	30	30	29	29
Kötelező alapóraszám	32	32	34	34	34	34	30	30	29	29
Szabadon tervezhető órakeret							4	4	5	5
Kerettantervi maximális alapórakeret			34	34	34	34	34	34	34	34
Maximális órakeret	32	32	34	34	34	34	34	34	34	34

Az osztályok óraszámai a 2020/2021-es tanévtől: gimnázium, matematika-digitális kultúra

Tantárgyak	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	5
I. idegen nyelv	3	3	4	4
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	4	5	6
Történelem	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek				1
Biológia	2	3		
Fizika	2	3		
Kémia	2	1		
Földrajz	2	1		
Természettudomány			2	
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Művészetek				
Ének-zene				
Dráma és színház			1	
Média				1
Vizuális kultúra				
Digitális kultúra	3	2	2	
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
<i>Kötött célú órakeret</i>				
Kerettantervi kötelező alapóraszám	32	32	30	29
Kötelező alapóraszám	34	34	30	29
Szabadon tervezhető órakeret			4	5
Kerettantervi maximális alapórakeret	34	34	34	34
Maximális órakeret	34	34	34	34

Az osztályok óraszámai a 2027/2028-as tanévtől:
gimnázium, matematika-digitális kultúra vagy matematika-fizika

Tantárgyak	9.		10.		11.		12.	
	digitális kultúra	fizika	digitális kultúra	fizika	digitális kultúra	fizika	digitális kultúra	fizika
Magyar nyelv és irodalom	3	3	4	4	4	4	4	4
I. idegen nyelv	3	3	3	3	4	4	4	4
II. idegen nyelv	3	3	3	3	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	4	5	5	5	5
Történelem	2	2	2	2	3	3	3	3
Állampolgári ismeretek							1	1
Biológia	2	2	3	3				
Fizika	2	3	3	4		2		2
Kémia	2	2	1	1				
Földrajz	2	2	1	1				
Természettudomány					2			
Ének-zene	1	1	1	1				
Vizuális kultúra	1	1	1	1				
Művészetek								
Ének-zene								
Dráma és színház					1	1		
Média							1	1
Vizuális kultúra								
Digitális kultúra	3	2	2	1	2	2		
Digitális kultúra emelt szint							2	
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Kötött célú órakeret</i>								
Kerettantervi kötelező alapóraszám	32	32	32	32	30	30	29	29
Kötelező alapóraszám	34	34	34	34	30	30	29	29
Szabadon tervezhető órakeret					4	4	5	5
Kerettantervi maximális alapórakeret	34	34	34	34	34	34	34	34
Maximális órakeret	34	34	34	34	34	34	34	34

Az osztályok óraszámai a 2020/2021-es tanévtől: gimnázium, humán

Tantárgyak	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	4	5	5	6
I. idegen nyelv	3	3	4	4
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	4
Történelem	3	3	4	4
Állampolgári ismeretek				1
Biológia	2	3		
Fizika	2	3		
Kémia	2	1		
Földrajz	2	1		
Természettudomány			2	
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Művészetek				
Ének-zene				
Dráma és színház			1	
Média				1
Vizuális kultúra				
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
<i>Kötött célú órakeret</i>				
Kerettantervi kötelező alapóraszám	32	32	30	29
Kötelező alapóraszám	34	34	30	29
Szabadon tervezhető órakeret			4	5
Kerettantervi maximális alapórakeret	34	34	34	34
Maximális órakeret	34	34	34	34

2.3 A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

A választható tantárgyak, foglalkozások

- A tanulók kötelezően választanak az A (sportágismereti) és F (humán) osztályokban első nyelvként angolt vagy németet. A C (emelt óraszámú német nyelvi képzés) osztályban német, a B, D és E osztályokban angol az első idegen nyelv.
- A második idegen nyelv minden osztályban a beiratkozáskor felkínált nyelvekből választható. A választható nyelvek csoportjainak létszáma korlátozott. Ha egy adott nyelvből a létszámkorlátot meghaladó jelentkező van, akkor a csoportba kerülés a felvételi eljárás során szerzett összpontszám sorrendjében történik.
- A latin nyelv 9-10. évfolyamon szakköri keretek között tanulható, 11-12. évfolyamon megfelelő csoportlétszám esetén választható tantárgy
- 9. évfolyamon tanuló diákjaink szövegértési képességeit a tanév elején felmérjük. Szövegértési kompetenciát fejlesztő foglalkozást ajánl fel az iskola azon 9. évfolyamos tanulóknak, akik a felmérésen nem érik el a szükséges kompetenciaszintet. Számukra ezen a fejlesztő foglalkozáson szülői hozzájárulással kötelező részt venni.
- A 9. évfolyamon tanuló diákjaink matematikai tudását a tanév elején felmérjük. Matematikai kompetenciát fejlesztő foglalkozást ajánl fel az iskola azon 9. évfolyamos tanulóknak, akik a felmérésen nem érik el a megfelelő kompetenciaszintet, valamint azon 9. évfolyamos tanulóknak, akiknek igényük van a fejlesztő foglalkozásokra. Számukra ezen a fejlesztő foglalkozáson szaktanári javaslat alapján, szülői hozzájárulással kötelező részt venni.
- A fejlesztő foglalkozásokon való részvételi kötelezettség megfelelő szintet/megfelelő tanulmányi eredményt elérő tanulók esetén szaktanári javaslatra megszűnik.
- A közgazdasági és pénzügyi alapismeretek (középszint) tantárgy tizenegy-tizenkettedik évfolyamon választható. A tantárgy a 12. évfolyamon akkor választható, ha a tanuló ezzel egyidőben a tárgy 11. évfolyamos óráit is választja.
- A digitális kultúra tantárgy (középszint) tizenegyedik évfolyamon választható.
- A 11. és 12. évfolyamon az emelt szintű érettségi felkészítést biztosító tárgyak közül kettő választását biztosítjuk. A 10. évfolyam tanulóinak, illetve kiskorú tanuló esetén a szülőnek, minden tanév május 20-ig kell bejelentenie, hogy a tanuló mely – az iskola által vállalt - tantárgyból kíván emelt szintű érettségire való felkészítést igénybe venni. A jelentkezéskor már ismertnek kell lennie az emelt szintű felkészítést végző tanárok személyének.
- A 11. évfolyamon azon tanulóknak, akik nem tanulnak emelt óraszámú természettudományos tantárgyat (biológia, fizika, kémia, földrajz), előzetes igényfelmérést követően minden évben meghirdetjük, hogy az alábbi két lehetőség közül az adott évben melyik választható:

- a fizika, kémia, biológia, földrajz tantárgyak egyikét kell tanulniuk heti két óra időkeretben, vagy
 - integrált tantárgy keretében biztosítjuk a természettudományos szaktárgyak részletes tanulási eredményeinek teljesítését.
- Azon 11. évfolyamos tanulók számára (D osztály kivételével), akik valamely természettudományos tantárgyból (biológia, fizika, földrajz, kémia) emelt szintű felkészítésre jelentkeznek, az emelt szintű felkészítésre fordítható időkeret a kötelező alapóraszám felhasználásával heti 6 óra.
 - 11. évfolyamon (D osztály kivételével) az emelt szintű felkészítés biológia, fizika, földrajz, kémia tantárgyakból heti 3 óra.
 - 12. évfolyamon (D osztály kivételével) az emelt szintű felkészítés fizika, kémia tantárgyakból heti 3 óra.
 - Azon 12. évfolyamos tanulók számára, akiknek a heti maximális időkerete lehetővé teszi, az eredményes középszintű érettségi vizsgát támogatandó heti egy órában történelem tantárgy választását biztosítjuk. A csoportok létrejöttének létszámfeltétele van. A tanulónak, illetve kiskorú tanuló esetén a szülőnek, minden tanév május 20-ig kell bejelentenie, hogy a tanuló mely – az iskola által felkínált – tantárgyból kívánja a felkészítést igénybe venni.
 - A szakkörök, művészeti csoportok és sportköri foglalkozások minden tanévben a szeptember 15-ig meghirdetett foglalkozások közül választhatók.
 - A tantárgyak, képzési szintek, szak-, művészeti- és sportkörök választása egy tanévre szól.
 - Amennyiben a tanuló a következő tanítási évben már nem kíván részt venni az adott órán, ha tantárgyat vagy szintet szeretne változtatni, az erről szóló kérvényt, szülői aláírással megerősítve, szaktanárának nyújthatja be május 20-ig, illetve rendkívüli esetekben az iskolatitkárságon legkésőbb augusztus 25-ig. Szint változtatása esetén a szaktanár a tanulótól különbözeti vizsga letételét kérheti.
 - Idegen nyelvekből és matematikából a tanuló tudásszintjének változásával csoportja tanulói és szülői kérésre a szaktanár véleményének figyelembevételével vagy szaktanári javaslatra - tanév közben is - változtatható.
 - Emelt szintre felkészítő csoport változtatása a továbbtanulási cél megváltozása esetén a csoportlétszám függvényében félévenként igazgatói engedéllyel lehetséges.
 - 11. évfolyam esetében az emelt szintű csoport változtatása szeptember végéig lehetséges. A változtatáshoz igazgatói engedély szükséges.

A pedagógusválasztás szabályai a választható tantárgyak, foglalkozások esetében

Az órarendi lehetőségek, az arányos csoportlétszámok és a tudásszint figyelembevétele mellett a tanulók és szüleik szabadon választhatnak a párhuzamosan futó csoportok pedagógusainak csoportjai közül.

2.4 A nem kötelező (választható) tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga

A közgazdasági és pénzügyi alapismeretek tantárgy és az emelt szintű felkészítést végző tanórák tananyagát az adott tantárgyak helyi tantervei tartalmazzák.

2.5 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére az iskola településén élő nemzetiségek kultúrájának megismertetésére szolgáló tananyag

Pécs városának legnagyobb létszámú kisebbségei a németek, a horvátok és romák. Történelmük megismertetésére elsősorban a történelem órák szolgálnak.

2.6 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A csoportbontások alapelvei:

- csoportbontásban tanítjuk a következő tantárgyakat: idegen nyelvek, digitális kultúra, matematika, testnevelés mind a 4 évfolyamon; magyar nyelv a 9-10. évfolyam osztályaiban; biológia a biológia-fizika/kémia irányultságú osztályban 9. és 10. évfolyamon a laborvizsgálatokhoz kapcsolódóan,
- magyarból, történelemből és matematikából az emelt szintre készülők külön csoportot alkotnak a tantárgy teljes óraszámában,
- a csoportok arányos létszáma,
- az azonos tantárgyi csoportokat átlagosan legalább 11 tanuló alkotja,
- a nyelvi és a matematikai csoportok esetében a tanulók tudásszintje,
- a szakkörök esetében egy tantárgyból évfolyamonként legfeljebb egy szakkört szervezünk,
- a sport- és művészeti foglalkozások csoportjait több évfolyam tanulói alkotják.

2.7 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A kulcskompetenciák fejlesztési feladatairól az 1.1. pontban szól a pedagógiai programunk. Minden pedagógus felelős ezek fejlesztéséért, ha az egyes területeken, tantárgyaknál más-más mélységben is. A nevelési célok beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba; tantárgyak részterületeivé válhatnak, vagy önálló tantárgyként jelenhetnek meg az iskola helyi tanterve szerint; meghatározzák az osztályfőnöki órák témaköreit; témákat, fejlesztési helyzeteket körvonalaznak a nem tanórai keretek között folyó, egyéb iskolai foglalkozások, programok számára.

A Nemzeti alaptantervben meghatározott fő nevelési célokhoz a fejlesztés legfontosabb színterei a következők:

Nevelési célok	A fejlesztés legfontosabb színterei
Az erkölcsi nevelés	Minden pedagógus feladata, emellett kiemelten: magyar nyelv és irodalom-, történelem-, osztályfőnöki órák.
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	Kiemelten: magyar nyelv és irodalom, történelem, osztályfőnöki órák; ünnepélyek, megemlékezések.
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	Kiemelten: magyar nyelv és irodalom-, történelem-, osztályfőnöki órák, tanórán kívüli foglalkozások, rendezvények: ehhez kapcsolódó projektnap, vita, vitanap.
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	Minden pedagógus feladata saját szaktárgyi óráin. Kiemelten: osztályfőnöki órák ilyen témájú foglalkozásai.
A családi életre nevelés	Kiemelten: osztályfőnöki órák
A testi és lelki egészségre nevelés	Testnevelés, osztályfőnöki órák.
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	Közösségi szolgálat, jótekonysági rendezvények.
Fenntarthatóság, környezettudatosság	Szaktárgyi órákon, kiemelten a természettudományos órákon, történelem órán, illetve osztályfőnöki órán (Világ Legnagyobb Tanórája, Fenntarthatósági Témahét) Tanórán kívüli foglalkozásokon: tanévi témanap (négy évenként legalább egy alkalommal), pályázatok; kiállítás; gyűjtési akciók (elem, hulladék, papír, szemét), szakkörök, laboratóriumi munka, „látogatások”: pl. múzeum, botanikus-kert, „gondozások”: osztály, iskola, környezet, üvegház. Együttműködés a Zöld Egyetemmel Madárbarát iskola
Pályaorientáció	Osztályfőnöki órák
Gazdasági és pénzügyi nevelés	Közgazdasági és pénzügyi alapismeretek órák
Médiatudatosságra nevelés	Kiemelten: mozgóképkultúra és médiaismeretek, történelem-, irodalomórák
A tanulás tanítása	Minden pedagógus feladata saját szaktárgyi óráin. A versenyre felkészítés, a tanulási nehézségekkel küzdőkkel való foglalkozások; projektnapok, viták

2.8 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A választás alapelvei, amennyiben a tankönyvjegyzék a megjelölt kiadványok alapján ezt lehetővé teszi:

- legyen alkalmas tanulói munkáltatásra;
- adjon lehetőséget differenciálásra;
- szerkezetileg kellően tagolt, lényegét kiemelő, önálló tanulást segítő legyen;
- legyen NAT kompatibilis, illetve feleljen meg a kerettantervek követelményeinek;
- esztétikailag szép kivitelezésű: kép- és ábraanyaga adjon segítséget a tanuláshoz, a probléma megoldó gondolkodás fejlesztéséhez;
- segítse a kétszintű érettségire, az egyetemi, főiskolai felvételre való felkészítést;
- korszerű világfelfogást képviseljen;
- támogassa nevelési elképzeléseinket, céljainkat;
- a tankönyv ára is befolyásoló tényező, legyen megfizethető;
- az idegen nyelvek tankönyvei adjanak áttekinthető nyelvtani szerkezetet; az élő nyelv szókincsét használják, életszerű szituációkat készítsenek elő!

A tanári szabadság korlátai:

- a választás alapelvei, a tankönyvjegyzékben szereplő kiadványok közötti választás lehetőségének szűkülése; a választható tankönyvek tartalmi adottságai,
- a szakmai munkaközösségek osztálytípusonként, több osztály tanulói által alkotott csoportok esetén csoportonként egységes tankönyvhasználata.

2.9 A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja (ha azt nem az Ntk. 27.§ (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezik meg).

Testnevelés és mindennapos testnevelés

Az Nkt. 27§ 11. pontjának megfelelően minden diákunk heti öt testnevelés órán vesz részt. A tanórákat 3+2 óraelosztásban tarjuk meg. A 3 alapóra mellett 2 órát évfolyamszinten összevont csoportokkal – mindennapos testnevelés formájában – szervezünk meg. Hagyományainkhoz híven e kereteken belül *minden* 9. évfolyamos tanuló úszás *felmérésen* vesz részt. A felmérés eredménye alapján a – *rászoruló* diákok – *úszásoktatásban* részesülnek. E foglalkozás 2 tanórai elfoglaltságot jelent a diáknak, kötelező jelleggel. Amennyiben az úszásórára kötelezett diák egészségügyi problémák miatt az órán nem tud részt venni, köteles az évfolyamának szervezett szárazföldi testnevelés órán megjelenni. Az oktatás időtartamát (félév vagy egész tanév) a felelős szaktanár határozza meg. A csoportbeosztást szakmai konzultáció után a testnevelés munkaközösség-vezető hagyja jóvá, és tájékoztatja az osztályfőnököket, a

tantestületet, és feletteseit. A mindennapos testnevelés órákról történő hiányzást igazolni kell. A testnevelés órák 1-10. tanórai rendben szerveződnek, kivéve az úszás órát, melyet legkésőbb 16 órakor kell befejezni.

A mindennapos testnevelésben résztvevő tanulók számára legfeljebb heti két óra kiváltható kizárólag a versenyengedéllyel rendelkező tanulók számára, ha az edzés igazolása mellett az érintett testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi, azaz, ha a testnevelési óra az első, az utolsó vagy utolsó kettő tanítási órára esik.

Amíg az igazolás leadása nem történik meg, a MITE foglalkozásokon való részvétel kötelező.

Az általános sportágismereti osztály tanulóinak kötelező testnevelés óraszám 5 óra, melyből egy óra sem váltható ki az Nkt.27§ (11) pontja alapján.

Az öt testnevelés órából a 9. évfolyamon 2 tanóra úszás óra.

Az általános sportágismereti osztály tanulói –esetenként– kötelesek részt venni tanórán kívüli ingyenes foglalkozásokon, rendezvényeken. E foglalkozásokat a helyi tanterv tartalmazza.

Hagyomány iskolánkban, hogy az évente megrendezendő „Babits napok” egyike sportnap.

A tanulók fizikai állapotának méréséhez alkalmazott módszerek:

20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet alapján a NETFIT (Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt) gyakorlatait alkalmazzuk.

2.10 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A szaktanárok a tananyag elsajátítása érdekében szóbeli és írásbeli – tanórán kívül elvégzendő – feladatokat adhatnak a diákoknak.

Célunk, hogy a házi feladatok:

- legyenek előkészítettek,
- gyakoroltassanak,
- segítsék az elmélyítést,
- legyenek változatosak,
- ha lehetséges, alkalmazzák a differenciálás elvét,
- hosszabb terjedelmű írásbeli feladatok esetében az elkészítésre legalább 1 hét határidőt biztosítsanak.

Hétvégére és az iskolai szünetekre csak annyi házi feladat adható fel, mint általában egyik tanóráról a másikra.

A tanulók heti átlagos otthoni tanulmányi munkája a tantárgy heti óraszámának felét nem haladhatja meg.

2.11 A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési, értékelési módjai, formái

2.11.1 A tanulói teljesítmények értékelése

Pedagógiai munkánkban tudatosan tervezzük az egyes tanulók, illetve tanulócsoportok tanulási folyamatainak, tanulási eredményeinek értékelését, különféle értékelési formák és funkciók (diagnosztikus, formatív, szummatív) adekvát alkalmazását. Visszacsatoló, értékelő tevékenységünkben kiemelt szerepet szánunk a fejlesztő értékelésnek, valamint a tanulói, illetve tanulótársi ön- és társértékelésének. Célunk, hogy értékelési gyakorlatunkkal támogassuk diákjainkban az önszabályozott tanulás kialakulását.

2.11.2 Az értékelés funkciója a tanulás folyamatában

Az értékelés egyik alapfunkciója az informálás, a visszacsatolás a tanár és diák számára is, mely segít a tanítási-tanulási folyamatot eredményesebbé tenni, elősegíti a fejlődést. Ezt a feladatát akkor képes el látni, ha az értékelés:

- objektív: minden teljesítményt a mindenki által ismert követelményhez viszonyítunk és tárgy-szerűen minősítünk;
- pontos és konkrét.

Az értékelésnek motiváló hatása is van akkor, ha személyre szabott, a tanuló teljesítményét önmagához viszonyítjuk, az értékelés szempontjai, megfogalmazása is személyre szóló.

2.11.3 A tanulói teljesítmények értékelésével kapcsolatos alapelvek az iskola pedagógusai számára

- A szaktárgy tantervi követelményeinek következetes alkalmazása.
- A céloknak megfelelő, változatos értékelési módszerek és eszközök használata.
- A szaktárgy ismereteit és speciális kompetenciáit mérő eszközök (kérdőíveket, tudásszintmérő teszteket) készítése.
- A folyamatos visszajelzésre törekvés az órákon a tanulás támogatása érdekében.
- Világos, egyértelmű, tárgyyszerű visszajelzések, értékelések a tanulók fejlődése érdekében.
- Olyan munkaformák és módszerek alkalmazására törekvés, melyek elősegítik a tanulók önértékelési képességének kialakulását, fejlesztését.
- Lehetőség biztosítása tanulói önértékelésre és a társak értékelésére.
- A tanulói munkák értékeléséből kapott adatok elemzési eredményeinek felhasználása az egyéni, illetve a csoportos fejlesztésre, szükség esetén a tanári gyakorlat módosítására.
- A motiváció erősítése és az aktivitás növelése érdekében a pedagógus szakmai döntése alapján a tanított tárgyában innovatív – például a gamifikáció alapelvein nyugvó – értékelési formát

alkalmazhat. Az értékelés szabályairól a pedagógus az iskolavezetést, a diákokat és a szülőket is tájékoztatni köteles.

2.11.4 Az értékelés típusai a tanulási folyamat különböző szakaszaiban

- diagnosztikus/helyzetfeltáró: az oktatási folyamat valamely új szakaszában (új témakör, bármely új egység előtt); célja annak felderítése, hogy a tanulók milyen előzetes tudással rendelkeznek, mire lehet építeni;
- formatív/fejlesztést segítő: a tanulási folyamatot segíti (visszacsatolás az informálással és motiválás); információt nyújt a diák számára saját teljesítményéről és arról, hogy hogyan javíthatja azt; követelmény az alkalmazásánál: pontos, konkrét, de személyre szabott; gyakori, nem osztályozott;
- szummatív/minősítő: az oktatási folyamat valamely egységének végén, információ a lezárt egységben megszerzett tudásról, teljesítményről; korrekt, objektív osztályzatnak kell lennie.

2.11.5 A szóbeli értékelés alkalmai

- a tanulói tevékenység folyamatos megerősítése, korrigálása, segítése a tanórákon,
- feleletekhez fűzött indoklás,
- magatartás és szorgalom minősítése a diákokkal megvitatva,
- tanórán kívüli programok értékelése,
- szülői értekezletek, fogadó órák,
- az intézményegység-vezető iskolagyűlés előtti értékelése.

2.11.6 Az írásbeli értékelés alkalmai

- szummatív értékelése az írásbeli feladatoknak,
- a dolgozatokhoz írt rövid szöveges értékelések, megjegyzések,
- dicséretetek és elmarasztalások beírása az elektronikus naplóba.

2.11.7 A belső értékelésünk formái

- felelés,
- beszámolás,
- tesztek, feladatlapok megoldása,
- dolgozatok, esszék írása,
- írásbeli házi feladatok,
- belső vizsgák,
- pályázatok,
- projektek,
- portfóliók,
- posztterek,

- prezentációk,
- kiskutatások,
- az együttműködő tanulás produktumai (csoportosan készített munkák).

2.11.8 Az írásbeli értékelések alkalmazásának követelményei és korlátai

Az értékelés az ismeretek alkalmazására, különböző gondolkodási műveletekre készítse a tanulókat, legyen differenciált.

A témazáró dolgozatok íratásának rendje:

- témazárót csak kellő összegzés, rendszerezés és alkalmazási előkészítés után íratunk.
- a dolgozatot a téma megjelölésével a szaktanárnak legalább 7 nappal előre be kell jelentenie az adott osztálynak/csoportnak,
- témazáró dolgozathoz maximum kettőt lehet egy napon íratni, a tanárok és a diákok egyeztetése alapján,
- a dolgozatokat a megírástól számított 20 munkanapon belül kijavítva ki kell osztani,
- ha a határidőre a tanár nem javítja ki a témazárót, akkor a tanulónak joga van nem kérni a jegyet, ez esetben azonban egy új időpontban ismételten meg kell írnia a dolgozatot, legkorábban 3 nap múlva,
- ha a tanuló nem vesz részt (nem tud részt venni) a témazáró dolgozat megírásán, akkor azt – a lehető legrövidebb időn belül – pótolnia kell,
- előre bejelentett témazáró dolgozatról történő igazolatlan hiányzás esetén a tanár előzetes egyeztetés nélkül, a tantárgy bármely óráján megírathatja a dolgozatot,
- a témazárók osztályzatait az elektronikus naplóban jelölni kell,
- témazáró dolgozat hiányában a diák a féléves vagy éves tananyagból beszámoltató vizsgára kötelezhető, a vizsga eredménye a félévi vagy év végi osztályzat megállapításában legfeljebb 50 %os súllyal szerepelhet.

A házi feladat (beszámoló, fogalmazás, újságcikk...) írásakor be kell tartani a forrásmunka felhasználására vonatkozó szabályokat: idegen szöveg átvételekor jelölni kell a forrásmunka címét, szerzőjét, illetve az internetes weboldalt a felhasználás időpontjával együtt.

Az osztályzással kapcsolatban

A tanulók teljesítményeit érdemjegyekkel fejezzük ki.

- A diákot év végén csak akkor lehet osztályozni, ha témazáró kötelezettségeit teljesítette.
- Gondoskodnunk kell arról, hogy a félévi, év végi konferenciákon a tárgy heti óraszámánál legalább eggyel több jegy alapján zárjuk le a tanuló osztályzatát.
- A tanulók egyenletes felkészülését ösztönözve a szülőknek gyermekük előmeneteléről tájékoztató negyedéves értesítőt küldünk.

- A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek és a tanuló önmagához mért fejlődése alapján határozzuk. Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyeitől, a nevelőtestület megkéri az érdekelt tanárt, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról és indokolt esetben változtassa meg döntését.
- Ha a szaktanár nem változtatja meg döntését és a konferencia ezzel nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosíthatja a konferencia.

2.12 A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette, minden tantárgyból a tanév végéig, azaz augusztus 31-ig (a javító vizsgára utaltak is).

Az iskola magasabb évfolyamába lépő tanulót nem kell beíratni.

A tanuló az intézményegység vezetőjének engedélyével az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.

Középfokú iskolai tanulmányok folytatása esetén a sikeresen teljesített kilencedik évfolyam megismétlését az iskola igazgatója a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal akkor engedélyezheti, ha arra a gimnáziumi nevelés-oktatásba vagy az iskolai rendszerű szakképzésbe történő bekapcsolódás vagy másik szakképesítés megszerzésére irányuló tanulmányok folytatása vagy másik tanulmányi terület választása miatt van szükség.

2.13 A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának és szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A magatartás és szorgalom osztályzat kialakítása, a tanuló személyiségének értékelése folyamatos és felelősségteljes nevelői feladat. Ezért rendszeresen, következetesen figyelemmel kell kísérnünk a tanuló megnyilvánulásait.

A tanuló magatartását és szorgalmát félévkor és a tanév végén kell minősíteni.

Az osztályfőnök az osztály-diákképviselő véleményének kikérésével, saját tapasztalatai, valamint a tanulótestülettől kapott információk alapján javaslatot tesz a félévi és év végi konferencián a tanuló minősítésére. A konferencia az előterjesztést megbeszéli és dönt.

Az azonos súlyú dicséret és elmarasztalás semlegesítheti egymást, ezt pedagógiai mérlegeléssel a konferencia dönti el.

Vita esetén a jobb minősítést csak többségi szavazás esetén kaphat a tanuló.

Példás magatartási minősítés csak abban az esetben adható, ha azzal minden tanár egyet ért.

A magatartási osztályzat kialakítása az életkori sajátosságokhoz igazodva fejezi ki a tanulónak:

- iskolai és iskolán kívüli viselkedését
- a felnőttekkel és tanulótársaival szembeni magatartását önállóságát és határozottságát aktivitását felelősségérzetét a közösséghez való viszonyát
- a közösség érdekében kifejtett tevékenységét.

A szorgalom osztályzat egyéni képességeket és körülményeket mérlegelve tükrözze a tanulónak:

- a munkához és tanuláshoz való viszonyát, teljesítményét
- kötelességtudatát
- rendszerességét
- pontosságát és rendszerét
- az egyes szakórán végzett munkáját

2.13.1 A tanulói magatartás minősítése

Példás (5) a tanuló magatartása, ha az alábbi szempontok többségének megfelel:

- az iskolai közösségben kiemelkedő munkájával, jó ötleteivel és kezdeményezéseivel, viselkedésével, felelősséggel élve társainak példát mutat
- a Házi rend előírásait betartja, és ennek betartására társait is figyelmezteti
- aktív a tanítási órákon, illetve órán kívüli munkában
- önként vagy megbízásból munkát vállal a közösségért és azt megbízhatóan teljesíti
- tiszteletudó, művelt fiatalhoz méltó hangot használ
- emberi kapcsolataiban őszinte

Nem kaphat példás magatartást az, akinek:

- igazolatlan órája van
- aki írásban dokumentált elmarasztalásban részesült
- a konferencián csak többségi szavazással lenne eldönthető a jeles minősítése

Egyedi kivétel lehetőségével élhet a konferencia, ha a diáknak kimagasló érdeme / elismerése van (méltyányosság alapján).

Jó (4) a tanuló magatartása, ha:

- az iskolában és az iskolán kívül betartja a Házi rendet
- a közösségi munkában nem kezdeményező, de a rábízott feladatokat elvégzi
- rendszeretete ellen súlyosabb kifogás nem merült fel
- általában tiszteletudó, csak ritkán feledkezik meg a kulturált viselkedés szabályairól
- osztályfőnöki figyelmeztetésnél súlyosabb fegyelmezésben nem részesült

- igazolatlan óráinak száma nem haladja meg a kettőt

Változó (3) a tanuló magatartása, ha:

- a közösségi megbízatásoknak vonakodva tesz eleget iskolai és iskolán kívüli viselkedése kifogásolható a Házi rend előírásait ismételten megsérti
- írásbeli osztályfőnöki intézésben vagy igazgatói figyelmeztetésben részesült
- igazolatlan óráinak száma hatnál nem több

Rossz (2) a tanuló magatartása, ha:

- sorozatos fegyelmeztlenségeivel; szabálysértéseivel akadályozza a közösség fejlődését, társainak rendszeresen rossz példát mutat
- nem érez felelősséget a közösség sorsáért
- tiszteletlen, goromba, trágár kifejezéseket használ
- a Házi rendet gyakran és tudatosan megszegi
- igazgatói intézésben vagy tantestületi büntetésben részesült
- igazolatlan mulasztása hat óránál több

2.13.2 A szorgalom minősítése

Példás (5) a tanuló szorgalma, ha az alábbi szempontok többségének megfelel:

- tanulmányi munkájában kötelességeit kifogástalanul teljesíti, felkészülésében állandó, rendszeres törekvést tanúsít
- óra alatt, szakkörben kezdeményező, segíti tanárai és társai munkáját
- két vagy több tárgyból javított
- tevékenyen részt vesz a diákkörök munkájában, illetve tanulmányi versenyeken
- képességeihez mérten kiemelten teljesít

Jó (4) szorgalmú, ha

- iskolai és otthoni munkáját, kötelességeit kisebb kifogásoktól eltekintve jól végzi
- képességeinek megfelelően dolgozik
- tanulmányi munkájáért dicséretet kapott, de szorgalma nem mindig egyenletes, tantárgyanként változó
- figyelmetlenség tapasztalható nála
- nem tartja az előző évek eredményeit

Változó (3) szorgalmú, ha

- felkészülése nem egyenletes, kötelességeit csak figyelmeztetés után teljesíti
- figyelme változó
- képességeihez és körülményeihez mérten gyengébb teljesítményt mutat

- osztályzatai egyenetlenek, több tárgyból rontott
- bukás esetén hármasnál jobb jegyet nem kaphat

Hanyag (2) szorgalmú, ha:

- keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében, kötelességeit elhanyagolja
- a tanulás nem érdekli, lusta
- képességeihez mérten sokkal gyengébb teljesítményt mutat
- több tantárgyból bukott

2.13.3 A tanulók jutalmazásának elvei és formái

Az iskola jutalomban részesíti azt a tanulót, aki az év folyamán kiemelkedő tanulmányi eredményt ér el, példamutató magatartást tanúsít, az iskola érdekében kimagasló közösségi tevékenységet végez, hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és öregbítéséhez.

Elismerésként a következő **dicséret**ek, **jutalomdíjak** adhatók:

- **szaktanári, szakoktatói dicséret:** a tanuló kiemelkedően eredményes szaktárgyi munkájáért, a tanév során elért eredményeiért,
- **osztályfőnöki dicséret:** az osztályközösséghez kapcsolódó tevékenység elismeréseként,
- **igazgatói dicséret:** az iskolai közösséghez kapcsolódó iskolán kívüli tevékenység során elért kiemelkedő teljesítmény elismeréseként; városi, megyei versenyen elért 1-3. helyezéért; regionális verseny 1-5. helyéért; az OKTV 2. fordulójába történő behívásért,
- **nevelőtestületi dicséret:** országos és nemzetközi versenyen elért 1-25. helyezéért; az iskolát képviselve, iskolán kívüli rendezvényeken nyújtott kiemelkedő teljesítményért, ahol minősítést, helyezést ér el.
- **Babits Alapítvány jutalomdíj:** kiemelkedő tanulmányi eredményért, tanulmányi versenyeken való sikeres szereplésért. A jutalomdíj odaítélésének feltételeit az Alapítvány alapító okirata rögzíti.
- **„Jó tanuló, jó sportoló” cím:** odaítélésének feltételeit „Az Ifjúság Sportjáért” Alapítvány alapító okirata rögzíti.
- **Az „iskola örökös tagja” cím elnyerése:** a nevelőtestület adományozza az iskola hírnevének öregbítéséért végzett tevékenység elismeréseként. Odaítélésének feltételeit külön szabályzat tartalmazza.

2.13.4 Az egyéni teljesítmény elismerésének formái:

- **Könyvjutalom:** Babits pályázaton, vagy más iskolai versenyen való sikeres szereplésért; a gimnáziumi tanulók kitűnő
- **Oklevél:** a közösségért végzett munkáért, tanulmányi, illetve sportversenyeken elért sikeres szereplésért, jeles, valamint kitűnő érettségi eredményért

2.13.5 A csoportos teljesítmény elismerésének formái:

- **Tanulmányi kirándulásra fordítható tanítás nélküli munkanap:** kiemelkedő tanulmányi vagy közösségért végzett osztályszintű eredményért.
- **Tanulmányi kirándulás, színház vagy múzeumlátogatás támogatása:** kiemelkedő tanulmányi eredményért vagy közösségért végzett osztályszintű eredményért.
- A Babits Alapítvány és az Ifjúság Sportjáért Alapítvány jutalomdíjban részesítheti a tanulókat az alapítványi okiratukban foglaltak szerint.

2.14 Az egészségnevelési és a környezeti nevelési elvek

Célok és feladatok

1. A környezeti nevelési program célja, hogy a tanulók:
 - érzékennyé váljanak környezetük állapota iránt,
 - képesek legyenek a környezet természet és ember adta értékeinek felismerésére és megvédésére (a sokféleség megőrzésére), a környezet minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére,
 - a környezetkímélő magatartást, a konstruktív életvitelt értékként fogadják el.
2. **Olyan iskolai környezet biztosítása,** ahol a tanulók személyes tapasztalatot szerezhhetnek a környezeti konfliktusok közös kezelésére és megoldására.
3. **A pedagógusok kompetenciájának fejlesztése** a környezeti nevelés területén.
4. A tanulók kapcsolódjanak be környezetük értékeinek megóvásába, gyarapításába, és ezt a **tevékenységet szélesítsék ki** rokonaik ismerőseik körében.

A környezeti nevelési program ajánlott témakörei

- a fenntartható fejlődés
- a kölcsönös függőség, globális összefüggések és válságjelenségek
- a helyi és globális szintek kapcsolatai
- az alapvető emberi szükségletek
- az emberi jogok; a civil szervezetek, az egyén lehetőségei
- biológiai és társadalmi sokféltség
- a társadalmi gazdasági modernizáció egyénre gyakorolt pozitív és negatív hatásai a környezeti következmények tükrében
- a fogyasztás és a környezeti erőforrások kapcsolata

A program megvalósulásának szinterei

Tanórán belüli programok:

- szaktárgyi órák (minden tantárgy esetén, kiemelten a természettudományi tantárgyaknál),

- osztályfőnöki órák.
- Tanórán kívüli foglalkozások:
- tanévi témanap (négy évenként legalább egy alkalommal),
- pályázatok; kiállítás; együttműködés más szervezetekkel, gyűjtési akciók (elem, hulladék, papír, szemét),
- szakkörök, laboratóriumi munka,
- „látogatások”: pl. múzeum, botanikus-kert,
- „gondozások”: osztály, iskola, környezet, üvegház,
- nemzetközi projektekben való részvétel – diákcseré.

Módszerek és eszközök

Előnyt élveznek az élményszerű, interaktív, tanulói tevékenységre, együttműködésre épülők:

- kooperatív tanulási technikák,
- játékok,
- modellezés,
- projekt módszer,
- terepgyakorlati módszerek,
- kreatív tevékenység,
- vita,
- tanulói portfólió.

Az egészségnevelési elvek az 1.7. részben találhatók.

2.15 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A hátrányos helyzet, a szegregáció és bármilyen hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem az iskola fontos társadalmi feladata. Ennek etikai megközelítése valamennyi tanórai és egyéb foglalkozáson elvárt attitűd a pedagógustól. A tematikus megközelítés elsősorban az osztályfőnöki órák feladata. Célok: az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód biztosítása az iskolai Esélyegyenlőségi terv szellemében.

Tanulóink segítséget kérhetnek, védelmet kaphatnak, ha úgy érzik, hogy:

- hátrányos helyzetbe kerültek, megkülönböztetik valamiért (bánásmód, tanulás);
- személyiségüket, önazonosságukat, emberi méltóságukat nem tartják tiszteletben;
- veszélyeztetve érzik magukat: testileg, lelkileg, érzelmileg zaklatják őket;
- szociális (anyagi) gondjaik vannak;
- bármilyen konfliktusuk, problémájuk van szűkebb és tágabb környezetükben, amit nem tudnak egyedül megoldani.

Feladatok:

- Tájékoztatjuk a szülőket és a tanulókat a gyermek és ifjúságvédelmi feladatokról, az ifjúságvédelmi felelős és az iskolapszichológus munkájáról.
- Tanév elején felmérjük a veszélyeztetett, a hátrányos helyzetű és a szociálisan rászoruló tanulók körét.
- Preventív tevékenységet folytatunk a tanulók veszélyeztetettségének, hátrányos helyzetének elkerülése érdekében a titoktartási kötelezettség betartásával.
- Szakszerű tanácsadással segítjük a család nevelési gondjait.
- Az iskolai életben törekszünk a gyermekeket megillető jogok érvényesítésére, különös tekintettel a hátrányos megkülönböztetésre és zaklatásra.
- Biztosítjuk az iskolaorvosi és védőnői hálózaton keresztül a tanulók egészségügyi felügyeletét (pl.: fogászati, szemészeti szűrővizsgálatok).
- Felvilágosítást adunk a szociális juttatásokról, a segélyezés lehetőségeiről. Iskolánkban segélyezési kérdésekben az intézményegység-vezető helyettes, az intézményegység-vezető és az ifjúságvédelmi felelős közösen döntenek a benyújtott pályázatok alapján.
- Az iskola hozzájárulhat a szociális hátrányok enyhítése érdekében –ha szükséges– a rászoruló tanulók étkezési költségtérítéséhez. A hozzájárulás a szülő kérelmére történhet. A hozzájárulás mértékét és a jogosultság feltételeit a hatályos jogszabályok tartalmazzák. A hozzájárulás legfeljebb egy tanévre érvényes.
- Indokolt esetben rendkívüli és rendszeres gyermekvédelmi támogatást kezdeményezünk a rászorultaknak a Polgármesteri Hivatalnál.

2.16 Választható érettségi vizsgatárgyak

Az iskola helyi tantervében szereplő bármely tantárgy érettségi tantárgyként választható, amennyiben a tanuló teljesíti a vizsgára bocsátás feltételeit.

A kötelező tanórákon való részvétellel vállaljuk a középszintű érettségire való felkészítést a következő tantárgyakból:

- angol nyelv
- biológia
- fizika
- francia nyelv
- német nyelv
- olasz nyelv
- orosz nyelv
- spanyol nyelv
- testnevelés

- digitális kultúra

A kötelező tanórák melletti egyéb választható foglalkozásokkal együtt a következő tantárgyakból:

- földrajz
- kémia
- gazdasági ismeretek
- latin nyelv

Emelt szinten érettségi felkészítésre választható tantárgyak:

- magyar
- történelem
- matematika
- fizika
- biológia
- kémia
- földrajz
- digitális kultúra
- angol nyelv
- német nyelv
- francia nyelv
- olasz nyelv
- orosz nyelv
- spanyol nyelv
- testnevelés

2.17 A középszintű érettségi vizsga témakörei tantárgyanként

Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló rendeletnek megfelelően a középszintű érettségi vizsga témaköreit a pedagógiai program mellékleteként elérhetővé tesszük az iskolai honlapon. A melléklet frissítéséről a jogszabályváltozásokat követve folyamatosan gondoskodunk.

2.18 Az emelt szintű érettségre történő felkészítéshez alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények

A fejlesztési feladatokat és követelményeket a tantárgyak helyi tantervei tartalmazzák.

2.19 A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

Iskolánkban kiemelten fontosnak tartjuk a kooperatív tanulást és különböző technikáinak alkalmazását; bátorítjuk a projektnapok és a vitanap minél szélesebb körű használatát.

Záradék

A Pécsi Tudományegyetem Gyakorló Általános Iskola, Gimnázium és Óvoda Pedagógiai Programját a nevelőtestület a 2026. szeptember 16-án tartott ülésén elfogadta.

A Pedagógiai Program 2026. szeptember 17-én lépett hatályba.

Kelt: Pécs, 2026. szeptember 16.

Jurisics Judit Krisztina
főigazgató

A szülői szervezet véleménynyilvánítása

A pedagógiai program módosítását a szülői szervezet (közösség) véleményezte és az abban foglaltakkal egyetért.

Kelt: Pécs, 2026. 09. 22.

szülői szervezet (közösség) képviselője

A diákönkormányzat véleménynyilvánítása

Az intézmény diákönkormányzata a pedagógiai program módosítását véleményezte és az abban foglaltakkal egyetért.

Kelt: Pécs, 2026. 09. 22.

diákönkormányzat képviselője